SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 21, П'ЯТНИЦЯ, 24 ТРАВНЯ 2013 РОКУ 1893 Vol. 120, No. 21, FRIDAY, MAY 24, 2013 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Понад 600 жертв НКВД поховали на Прикарпатті

Юлія Баліцька

ПШЕНИЧНИКИ, Івано-Франківська область. – 9 травня у селі відбулося перепоховання останків понад 600 осіб, виявлених у 2011 році під півметровим шаром ґрунту. Два роки тривала загальна ідентифікація і підготування до перепоховання останків.

Пшеничники – друге після Дем'янового Лазу найбільш масове поховання жертв тоталітарного режиму на Прикарпатті.

„Ми почали шукати, базуючись на свідченнях сучасників. Ще на початку 1990-их років, коли товариство „Меморіял" тільки почало діяти, приходили люди і розповідали, що масові поховання слід шукати у Пшеничниках. Справа зрушилась з місця після 2010 року. Одна мешканка Пшеничників розповіла про свого діда, який бачив, як на околицю села приїхали дві вантажівки. Довкола виставили охорону. В'язні почали витягувати з автівок голі людські тіла. Живих добивали лопатами", – розповідає куратор розкопок у Пшеничниках, член товариства „Меморіял" Василь Тимків.

У 1939 році західня Україна була приєднана до СРСР і радянські каральні органи роз-

(Закінчення на стор. 6)

Церемонія перепохованння у Пшеничниках жертв комуністичного режиму. (Фото: Володимир Заник)

Паломництво до Митрополії УПЦ в США

Ілона Довган

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – 11-12 травня Митрополія Української Православної Церкви в США приймала на своїх землях тисячі паломників, які приїхали з усієї країни на „проводи" (Фомину неділю). У центрі події був цвинтар св. Андрія Первозваного, де поховані єрархи Церкви, духовенство, воїни Першої та Другої світових війн, відомі поети, письменники, мистці.

11 травня, о 10-ій год. ранку, Єпископ Даниїл, правлячий архиєрей Західньої Єпархії та голова Консисторії УПЦ в США, разом з духовенством, у присутності Митрополита Антонія, відслужив

(Закінчення на стор. 4)

Ветерани вирушають до майбутнього пам'ятника. (Фото: іподиякон Юрій Андрейко)

НА ТЕМИ ДНЯ

Рецидив сталінізму в Україні

Петро Часто

Минулої суботи, 18 травня, у Києві демонстрували дві України – та, що прагне вижити в цьому триклятому україножерному світі, і друга – хвора, ледве чи й виліковна, до кісток просякнута совєтським вірусом брехні і ненависти. За якою з них обох – майбутнє нашого багатостраждального народу?

На Софійській площі вирувало 50-тисячне віче, скликане об'єднаною опозицією. Під синьо-жовтими прапорами співалися „Ще не вмерла..." й „Ой, у лузі червона калина...", а всі політичні гасла зводились до вимоги: „Геть бандитську владу!".

Тим часом на Европейській площі відбувався „антифашистський марш", організований Партією Реґіонів, правильніше було б сказати – насильно зігнаний, бо переважну більшість його учасників складала студентська і учнівська молодь зі східніх і південних областей, а також старші віком люди, котрих „реґіонали" безсоромно зваблювали кількома десятками гривнів.

Цитуємо „Кореспондент.net": „...Одна з учасниць акції з Одеси зазначила, що хоч і тримає прапор Партії Реґіонів, вона не підтримує цю політсилу і Президента Віктора Януковича. Вона сказала, що цей виїзд організувала Одеська харчова академія, і за участь в акції їй обіцяли заплатити 120 грн.".

Відомо, що сталінізм спотворював суспільство двома способами – репресіями, у порівнянні з котрими блякне пекло, і такою ж пекельно облудною пропаґандою. Сьогодні обидва ці способи вперто пробує реанімувати в Україні панівний режим. Однак, це ще питання – чи йдеться лише про президентство Віктора Януковича, чи про щось інше, суттєвіше. Верхівка, так звана „сім'я" – це, в сенсі світогляду, „tabula rasa". Захланність, грошолюбство роблять її сліпою і байдужою до долі України.

Але цією байдужістю досить успішно користається московська аґентура, обснувавши Україну розгалуженою мережею саме в ці три останні роки правління олігархату і створивши таємні кубла в стінах уряду, Верховної Ради, президентської адміністрації.

За підступним московським сценарієм, справа йде до вирівнювання „ідеологічної парадигми", тобто до відновлення й увічнення в порадянській

(Закінчення на стор. 2)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Потрібен закон про мирні зібрання

КИЇВ. — Міністер внутрішніх справ України Віталій Захарченко 21 травня закликав народних депутатів розглянути й ухвалити закон про мирні зібрання, щоб на законодавчому рівні вреґулювати порядок проведення масових заходів. „З 2005 року Верховна Рада не змогла ухвалити закон про мирні зібрання. Пропоную розглянути, щоб не було таких подій, як 18 травня", – сказав В. Захарченко, виступаючи у Верховній Раді. Перед цим депутати і міністер переглянули відео, зняте представниками опозиції під час масових акцій 18 травня, на якому зафіксовані бійки і бездіяльність правоохоронців під час проїзду бронетранспортера і сутичок. Речник Володимир Рибак зауважив, що оскільки ніхто нікого не хоче слухати, то він оголошує перерву, і розгляд питання, тобто заслуховування інформації міністра внутрішніх справ України щодо подій під час проведення масових заходів у Києві 18 травня, на цьому закінчився. *(Радіо „Свобода")*

Верховна Рада нехтує державну мову

КИЇВ. — Народні депутати відмовилися провести 10 липня парляментські слухання про законодавче ґарантування і практичне забезпечення статусу української мови як державної. Відповідну постанову ухвалили 167 депутатів за мінімально необхідних 226. Авторами постанови були Юрій Стець, Володимир Ар'єв, Олександер Бригинець, Микола Княжицький, Володимир Бондаренко („Батьківщина"), Богдан Бенюк („Свобода"), а також Павло Розенко та Марія Матіос від фракції УДАР і позафракційний депутат Олесь Доній. 21 березня в парляменті було зареєстровано законопроєкт автори якого – „свободівці" Юрій Михальчишин та Ірина Фаріон. Документом пропонується запровадити покарання – три роки позбавлення волі за публічне нехтування українською мовою як державною. *(„День")*

Деклярація про координацію дій

КИЇВ. — Провідники опозиційних фракцій Арсеній Яценюк, Віталій Кличко, Олег Тягнибок на вічу 18 травня в Києві підписали Деклярацію про координацію дій на президентських виборах. У Деклярації наголошується, що у випадку, якщо „режим Януковича продавить проведення президентських виборів в одиній турі, „Батьківщина", УДАР і „Свобода" визначить єдиного кандидата вже в першій турі. При збереженні чинного порядку обрання президента кожна з трьох політичних сил підтримає того кандидата від цих сил, який вийде у другу туру, і кожна буде працювати на його перемогу з повною віддачею і тотальною мобілізацією власних ресурсів, навіть якщо такий кандидат і належатиме до іншої політичної сили", – йдеться в документі. Також повідомляється, що „Батьківщина", УДАР і „Свобода" за необхідности будуть вносити технологічні корективи в стратегію і тактику передвиборної кампанії, враховуючи мінливу політичну ситуацію. Три опозиційні сили будуть узгоджувати свої дії на всіх етапах кампанії з обрання нового глави держави. *(„Кореспондент")*

Готується закон про захист дітей

КИЇВ. — Верховна Рада не підтримала законопроєкт про приєднання України до Конвенції про захист дітей і співпрацю з питань міждержавного усиновлення. За документ у першому читанні проголосували 123 народних депутати за необхідних 226. Водночас парляментарі вирішили подати законопроєкт у профільний комітет для підготування до повторного першого читання. За це проголосували 287 депутатів. Ініціятором цього законопроєкту є Президент України Віктор Янукович. Профільні комітети рекомендували Верховній Раді ратифікувати Конвенцію. Депутат фракції Партії Реґіонів Михайло Чечетов пропонував відкласти голосування за цим законопроєктом, оскільки в залі засідань не вистачає голосів для позитивного голосування. *(Радіо „Свобода")*

На форумі обговорено торгівлю людьми

ЕДМОНТОН, Альберта. – 22 березня в Альбертському університеті відбувся одноденний форум „Торгівля жінками в Україні: урядові й неурядові чинники", організований Канадським інститутом українських студій (КІУС). Форум ставив за мету пояснити, чому торгівля жінками є нагальною проблемою в Україні, пожвавити суспільне й наукове зацікавлення цією тяжкою проблемою та спонукати до дії канадський і український уряди й відповідні неурядові організації у її вирішенні.

У цьому представницькому міжнародному форумі взяли участь доповідачі з Канади, США й України – парляментарії, науковці і члени різних жіночих організацій. За підрахунками Єлизавети Золотухіної (Колюмбійський університет), з 1991 року з України було вивезено понад 110 тис. її громадян (5,500 щороку). Вона вважає, що не лише закон потерпає від нечіткого його застосування й браку чітких оціночних параметрів, але й бракує політичної волі внаслідок корупції, небажання вирішувати маштабні проблеми або внаслідок байдужости.

Говорячи про концептуально складну ділянку „торгівлі людьми", Наталя Ханенко-Фрісен (Саскачеванський університет) розрізнила два підходи. Якщо представники першої групи нав'язують ідентичність жертви всім, хто потрапив за кордон в обставини експлуатації, то в іншій групі таку особу трактують як робітника-еміґранта з його власним розумінням своєї ідентичности.

Катерина Левченко, президент Міжнародного жіночого правозахисного центру „Ла Страда-Україна" і колишній депутат Верховної Ради України, розповіла про зусилля держави у справі протидії торгівлі людьми, посилаючись на спеціяльний закон „Про протидію торгівлі людьми" (2011) та інші офіційні документи. Вона порушила низку таких проблемних питань, як відсутність урядової підтримки неурядових організацій, м'які вироки злочинцям, недостатній захист жертв та брак економічних альтернатив небезпечній міґрації, натомість наголошуючи на більш важливій ролі неурядових і міжнародних організацій у вирішенні даної проблеми.

Джон Вінтердик (Університет Маунт Роял, Калґарі) та Джулі Кає (Коледж „Амброзький університет", Калґарі) привезли канадську перспективу з точки зору кримінології. Вони запропонували винести чинні моделі за обмежені рамки системи кримінального правосуддя та налагодити співпрацю урядових, неурядових і силових структур з метою вироблення й здійснення заходів, найбільш прийнятних у даних ситуаціях.

Під час форуму був організований круглий стіл, у якому взяли участь Лінда Данкен (член парляменту від округи Едмонтон-Страткона), Джоанна Гарінґтон (юридичний факультет, Альбертський університет) Олена Ганківська (університет ім. Саймона Фрейзера, Барнабі) і Тимофій Гавриш (Альбертський проєкт „Кленовий листок", Едмонтон).

Привітання надійшли від урядових представників Канади й України – члена парляменту з Манітоби Джой Сміт та Посла України в Канаді Вадима Пристайка.

Форум завершився презентацією найостаннішої публікації в даній ділянці – книги „Gender, Politics and Society in Ukraine" (Стать, політика і суспільство в Україні) за редакцією О. Ганківської й Анастасії Сальникової (Видавництво Торонтського університету, 2012). У цій збірці статтей провідних західних і українських науковців розглядається, як політичні, соціяльні й економічні зміни в посткомуністичній Україні перетворюють ролю статі і стосунків між статями.

Віце-декан гуманітарного факультету Гетер Звікер відзначила важливість форуму і міждисциплінарний підхід до науки на факультеті. Директор КІУС Володимир Кравченко наголосив на вагомості такого підходу для майбутніх проєктів інституту, в яких будуть представлятися різні оцінки проблемних суспільних подій та пропонуватимуться практичні розв'язки.

Даний захід був підтриманий деканатом гуманітарного факультету, відділом політології, відділом історії і клясичних студій та Програмою вивчення сучасної України ім. Стасюків КІУС. Робочі сесії відвідало чимало гостей з громади, яка також активно підтримала проведення форуму. Серед спонзорів були Клюб українських професіоналістів і підприємців Едмонтону, Союз українок Канади, Відділ ім. Лесі Українки (парафія св. Іллі), Українське товариство сеньйорів ім. Марка Боєслава, Українське товариство взаємопомочі Альберти, Союз українок Канади, Відділ при катедрі св. Івана, Марійська дружина при парафії св. Юрія, Ліґа українських католицьких жінок Канади – едмонтонська єпархія та Ярослава і Лада Гірні (Торонто).

КІУС

Рецидив сталінізму...

(Закінчення зі стор. 1)

ментальности українців пропаґандивних мітів, в яких поміняні місцями правда і неправда. І якщо ця аґентурна антиукраїнська діяльність затуманює голови і збиває на темні манівці ще чимало людей на сході і півдні України, то це означає, що чорний спадок сталінізму все ще тяжіє над Україною. Це означає, що вона не відійшла далеко від обставин, коли найкращих синів і дочок України, цвіт і гордість нашої нації, оголошували „ворогами народу".

А щоб не копіювати буквально кривавих 1930-их років, тепер антиукраїнські штаби називають український патріотизм „фашизмом", в цей підленький спосіб намагаючись скомпрометувати всю історію українського національно-визвольного руху, зокрема й передусім – героїчну боротьбу з справжніми фашизмами, совєтським і гітлерівським, Української Повстанської Армії. Точний розрахунок, що й казати.

Це напевно привітається не тільки вуличним антиукраїнством у Польщі, але загалом ліберальною Европою, котра забайдужа входити у глибші причини українських протистянь, і прийняти цей мітичний „український фашизм" за чисту монету їй легше, ніж засумніватися у щирості української влади. Так само, як легше сьогоднішній Німеччині вишукувати в Україні „нацистів", у порівнянні з якими гітлерівські катюги мають виглядати ангелами.

А правда 18 травня ось така: поїзди, великі і малі автобуси з людьми, котрі їхали до столиці для участи в проукраїнському вічі на Софійській площі свавільно затримувалися міліцією та урядовими структурами. Під різними вигаданими приводами: то колію раптом треба ремонтувати, то вибухівку шукали, то, без попереднього повідомлення, позмінювалися графіки приміських електричок. Певна річ, не обійшлося без диких інцидентів. Наприклад, активістку „Фронту змін" Лідію Сергеєву з Маріюполя викинули з поїзда й вона зазнала покалічення.

Цілком задурілому режимові здається, що він діє на випередження і таким чином стримає і згасить народний опір. Тому „антифашистам" замало було Европейської площі. Як свідчать незалежна преса, декілька сотень бритоголових молодиків вчинили набіг на опозиційне віче на Софійській площі і спровокували бійку. Грізний „Беркут", котрий завжди виявляється на боці несправедливої влади, і на цей раз не захистив невинних людей. Як і не захистив журналістку „5 каналу" Ольгу Сніцарчук, котра фільмувала напад провокаторів на „свободівців". У висліді журналістка опинилася в лікарні.

То хто у цій ситуації – фашисти?

Коментує події того дня київський політолог Юрій Романенко: „Партія Реґіонів намагається розбудити підсвідому ненависть, яка збереглася у нашого народу ще з часів Другої світової війни. Вони тупо, в дусі радянської чи геббельсівської пропаґанди, вибудовують таку канву, яка їм потрібна. Можуть назвати „фашистами" будь-кого, якщо виникне потреба. Їхнє завдання – щоб опонент в очах навколишніх втратив людську подобу і перетворився на тварину, з якою не варто говорити... Однак, їхня стратегія не настільки ефективна, як вони уявляють. Більшість в суспільстві прекрасно усвідомлює, що таке Партія Реґіонів...".

Об'єднана опозиція гідно витримала це випробування 18 травнем. Є надія, що нарешті її єдність – не ситуативна, не вислід партійних торгів, а свідоме ідейне рішення, спонукане відповідальністю за завтрашній день України.

Розмова про В'ячеслава Чорновола – публіциста, політика, людину

Іван Коломієць

КИЇВ. – 30 березня у приміщенні видавництва „Смолоскип" відбулася наукова конференція, організована Інститутом історії України Національної Академії Наук України України та „Смолоскипом", присвячена вивченню творчого та наукового спадку В'ячеслава Чорновола – з нагоди виходу друком восьмого тому запланованого 10-томного зібрання його творів.

На конференцію з'їхалися історики і політологи з багатьох міст України – Києва, Тернополя, Івано-Франківська, Маріюполя, Львова й Ужгороду. Вів загальну програму Василь Деревінський, докторант катедри політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури.

Після привітальних слів директора видавництва „Смолоскип" Ростислава Семкова і сестри В. Чорновола та упорядниці 10-томника його творів Валентини Чорновіл, доповідав Георгій Касьянов, доктор історичних наук, завідувач Відділу новітньої історії та політики Інституту історії України НАНУ. З цієї ґрунтовної доповіді випливало, що В. Чорновіл є надзвичайно важливою фігурою для всього дисидентського руху та для новітньої історії України в цілому.

За словами д-ра Г. Касьянова, В. Чорновіл був дуже контрастним явищем. Доповідач згадував, що особисто спілкувався з В. Чорноволом чотири рази, і щоразу це була зовсім інша людина – складна, глибока, надзвичайно харизматична, іноді навіть автократична. Г. Касьянов розповів, що коли він досліджував матеріяли допитів В.Чорновола, то там іноді кілька сторінок поспіль були одного і того самого змісту: запитання слідчого і відповідь В. Чорновола: „Я не буду відповідати на це запитання!". У цій своїй принциповості, у цьому невизнанні леґітимности слідства, у кваліфікуванні слідства як незаконного В. Чорновіл був подібний до Василя Стуса, якого носили на допити, бо він відмовлявся на них ходити.

Таким чином Г. Касьянов визначив В. Чорновола як провідника, який не знав страху.

Інше цікаве питання, яке зачепив д-р Г. Касьянов, – чи мав колись В. Чорновіл комуністичні погляди? Дослідник зазначив, що для західняків цілком природно було мати антикомуністичні погляди, адже в них ще була живою традиція ОУН і УПА. Зовсім інша справа зі східняками, яким треба було проходити досить значну світоглядну еволюцію. Тому тяжко стверджувати, чи В. Чорновіл лише тактично використовував „лівий дискурс", чи справді починав як переконаний комуніст. Тим більше, що вхід в дисиденський рух був переважно не політичний, а етичний: віддані комуністи, особливо молодші віком, дивилися на несправедливість системи, яка чинила зовсім не те, що деклярувала, і ставали дисидентами.

На завершення своєї доповіді Г. Касьянов зазначив, що шкільні й університетські підручники в Україні є дуже депресивними, тому поруч з такими темними сторінками історії, як Голодомор та сталінські репресії, варто висвітлювати і позитивні сторони. Зокрема періоду шістдесятництва, адже його представники робили свою справу в абсолютно безнадійних умовах і можуть слугувати прикладом для виховання не комплексу жертви, а рішучости і героїзму. І в цьому передусім полягає значення постаті В. Чорновола.

Завідувач катедри політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури Євген Перегуда виступив з доповіддю „Діяльність В. Чорновола як вособлення розвитку партійних механізмів формування влади". На переконання доповідача, постать В.Чорновола не вкладається у відомі п'ять клясичних ідеологій: від ультралівої до ультраправої. В. Чорновіл усвідомлював штучність поділу на партії, а також той факт, що цей поділ зовсім не відображав реального поділу в суспільстві. Тому у 1992 році на з'їзді, на якому Народний Рух на чолі з В. Чорноволом трансформовано в політичну партію, було заявлено, що „націоналдемократія увібрала в себе все найкраще з консерватизму, лібералізму, соціял-демократії та інших клясичних ідеологій". Цю трансформацію зумовила цілком об'єктивна причина: згідно з тодішнім законодавством, у виборах могли брати участь лише політичні партії.

Крім того, Є. Перегуда підкреслив, що, з його точки зору, В.Чорновіл, коли треба, був радикалом, а коли була потрібна поміркованість – був поміркованим.

Доктор історичних наук, професор Київського Інституту економіки, екології і права Анатолій Русначенко доповідав на тему „Розкол в НРУ: причини, характер, наслідки". Як підкреслив вчений, проблема розколів протягом XX ст. супроводжувала постійно всі наші партії. В 1990-их роках ситуація ускладнювалася небезпекою імперського реваншу та економічними проблемами. Щодо Народного Руху, то тут свою ролю відіграв і дуже різнорідний його склад. „В ньому були і державники, і люди з іншими намірами, наприклад, Олександер Лавринович", – сказав д-р А. Русначенко. І ці люди несуть персональну відповідальність за розвал національно-демократичного руху. Крім того, діяли старі антиукраїнські сили, які боялися ідейно незламного В. Чорновола.

Валентина Чорновіл уточнила, що В. Чорновіл не збирався кандидувати на президентський пост, проте він їздив на зустрічі з людьми, і навіть це лякало правлячий режим.

Є. Перегуда додав, що загибель В. Чорновола принаймні частково пов'язана з тим, що він не міг бути нічиїм інструментом, на відміну від пристосуванців.

Старший науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (Львів) Юрій Зайцев прочитав доповідь „Заньківчанські вечори" В'ячеслава Чорновола: сторінки усної історії України XX ст.", заторкнувши всі ключові моменти життя В. Чорновола львівського періоду.

Окремим питанням стоїть, як підкреслив доповідач, ставлення В.Чорновола до федералізму – на ньому багато спекулюють. В. Чорновіл справді виступав за реґіональне самоврядування і земельний устрій, проте не передбачав утворення на території України республік, а згодом навіть відмовився від вживання навіть самого терміну „федералізм" – „щоб люди не плутали з національними чи міждержавними утвореннями, як от Югославія чи Радянський Союз". В. Чорновіл також засуджував надану Кримові територіяльну автономію, оскільки її було надано не кримським татарам, а колишній партійній номенклятурі.

Запитували у В. Чорновола і про його ставлення до націоналізму. Він відповідав, що не можна ідеї минулого механічно переносити

(Закінчення на стор. 5)

На присвяченій В'ячеславові Чорноволові науковій конференції виступає доктор історичних наук Георгій Касьянов. Зліва від доповідача – Василь Деревінський, Ростислав Семків.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Новий голова Верховного суду

КИЇВ. — Збільшити повноваження Верховного суду і забезпечити його незалежність від інших гілок влади обіцяє новообраний голова Ярослав Романюк. Колеґи Я. Романюка оцінюють його як професіонала та високоморальну людину. Експерти констатують, що судова система України нині підконтрольна Президентові Вікторові Януковичеві, однак, не виключають, що нове керівництво Верховного суду може дещо змінити цей стан речей. Я. Романюк став новим головою Верховного суду України в результаті таємного голосування всіх 46 його суддів. Він отримав 28 голосів, тоді як інший кандидат, Віктор Кривенко (секретар Судової палати в адміністративних справах) – 17, ще один бюлетень визнали недійсним. У своєму виступі одразу після обрання Я. Романюк пообіцяв, що працюватиме над збільшенням повноважень Верховного суду, зокрема – стосовно контролі за законністю рішень інших судів. „Нині завданням Верховного суду є забезпечити однакове застосування українськими судами однієї й тієї ж норми права. Однак, наших повноважень для цього недостатньо. Ми маємо на меті вимагати додаткових повноважень. Бо нині ми можемо домагатися усунення розбіжностей у застосування закону лише у тих випадках, коли до Верховного суду надходять справи після допуску вищими спеціялізованими судами", – заявив Я. Романюк. За його словами, Верховний суд повинен мати змогу сам вирішувати, які справи йому оцінювати на предмет єдиного застосування норм закону. Окрім того, новий керівник суду пообіцяв дбати про незалежність судової системи від інших гілок влади та про умови роботи суддів. *(„Голос Америки")*

А. Аваков став заступником А. Яценюка

КИЇВ. — Народного депутата України Арсена Авакова обрали заступником керівника парляментської фракції „Батьківщина" Арсенія Яценюка. Про це 15 травня повідомили у Харківській обласній організації Всеукраїнського об'єднання „Батьківщина", керівником якої також є А. Аваков. За даними прес-служби обласної організації партії, таке рішення було ухвалене цього ж дня на засіданні фракції. *(УНІАН)*

Румунськомовний „Кобзар"

КИЇВ. — „Кобзар" Тараса Шевченка, перекладений румунською мовою, представили на міжнародній книжковій виставці у Києві. Над примірником працював румунський поет Іон Кузьмей. Книжку ілюстрували роботами самого Шевченка. „Ми змогли видати дзеркальний „Кобзар", коли йде строфа українською і румунською. Бібліотеки, які є в румуномовних районах, отримали ці книги, таким чином „Кобзар" став доступний для тих, для кого румунська є рідною мовою", – зазначила 16 травня видавець Дарина Максимець. Видання поширюють серед румунськомовного населення Буковини й української діяспори у Румунії. *(„День")*

Склали свої повноваження

КИЇВ. — Голова Вищої ради юстиції Володимир Колесніченко і заступник голови Лідія Ізовітова склали свої повноваження. Про це повідомив 16 травня голова Комітету Верховної Ради з питань верховенства права Сергій Ківалов. С. Ківалов пояснив, що складання повноважень пов'язане з тим, що закінчився трирічний термін перебування їх на посаді. При цьому він нагадав, що на другий термін вони не можуть обиратися. Водночас С. Ківалов повідомив про те, що обрано нового заступника голови Вищої ради юстиції) Олександра Удовиченка, який був суддею Вищого господарського суду. При цьому підкреслив, що його обрали одноголосно. С. Ківалов додав, що Л. Ізовітову обрали керівником кадрової секції, „а у Вищій раді юстиції, щоб було зрозуміло, є голова, є один заступник і є два керівники кадрової і дисциплінарної секцій". С. Ківалов сказав, що залишилися вакансії голови Вищої ради юстиції і керівника дисциплінарної секції. *(„День")*

АМЕРИКА І СВІТ

Три скандали для Б. Обами

ВАШІНҐТОН. — Звільнений через останній гучний скандал з посади керівника Податкового управління США Стівен Мілер свідчив 17 травня у Конґресі. Він вибачився за ролю його відомства у здійсненні неправомірних перевірок опозиційних консерваторів і заявив, що дії його підлеглих не були навмисними чи політично мотивованими. Тим часом Секретар Департаменту юстиції США Ерік Голдер також цими днями відповідав на досить незручні запитання конґресменів. 15 травня на слуханнях Комітету з юридичних питань його розпитували про гучні скандали, які просочилися у засоби масової інформації останніми днями. Один з них стосується справи нападу на американське консульство у Бенґазі, інший – прослуховування телефонних розмов журналістів „Associated Press", і нарешті – скандал, пов'язаний з Податковим управлінням. Все це обернулося складним тижнем як для Е. Голдера, так і для самого Президента США. Президент Барак Обама потрапив у складну ситуацію – кілька гучних скандалів одночасно розгорілися навколо членів його уряду. Законодавці, як республіканці, так і демократи, обурені діями податківців, які особливо прискіпливо розглядали прохання про звільнення від податків організацій, пов'язаних з консервативним „Рухом чаювання", що об'єднує опонентів Б. Обами. *(„Голос Америки")*

Киргизстан закриє базу США

БІШКЕК, Киргизстан. — Уряд Киргизстану повідомив 21 травня на своєму сайті, що ухвалив рішення скасувати угоду з США про використання Центру транзитних перевезень на міжнародному летовищі „Манас" неподалік столиці країни Бішкеку з 11 липня наступного року. Як мовиться в повідомленні, проєкт цього рішення ближчим часом подадуть на затвердження до парламенту. Якраз у середині 2014 року збігає нині чинний термін оренди цього центру, який США використовують для транспортування особового складу і вантажів для Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані. Киргизстан уже давно домагається ліквідації цього центру. На думку Президента країни Алмазбека Атамбаєва, він становить загрозу безпеці Киргизстану, тоді як військова база Росії на іншому летовищі під Бішкеком такої загрози не становить. США домагаються зберегти хоча б невійськове використання цього об'єкту. 2009 року попередня влада Киргизстану вже ліквідовувала цей об'єкт, який тоді мав статус військово-повітряної бази США „Манас", але тоді його відразу ж перепрофілювали на нинішній Центр транзитних перевезень. *(„День")*

М. Саакашвілі налякав Грузію Україною

ТБІЛІСІ, Грузія. — Президент Грузії Михайло Саакашвілі гостро засудив 21 травня арешт генерального секретаря його партії „Єдиний національний рух", колишнього прем'єр-міністра Іване (Вано) Мерабішвілі, й застеріг, що через це на країну може чекати міжнародна ізоляція. Виступаючи на спеціально скликаній пресконференції, він заявив: „Ви знаєте, що в Україні колишнього прем'єр-міністра арештували за значно серйознішими звинуваченнями, ніж висунені Мерабішвілі. І в якій ситуації опинилася Україна відтоді? Інтеґраційний процес України з Европейським союзом заморожений. Уже два роки країна не бачить практично ніякого поступу з Европейським союзом чи НАТО. Вона має проблеми у двосторонніх взаєминах практично з усіма провідними европейськими країнами і з США". Разом з І. Мерабішвілі арештували губернатора реґіону Кахеті Зураба Чіаберашвілі, який раніше був міністром праці, охорони здоров'я і соціяльного захисту. У „Єдиному національному русі" ці арешти назвали „незаконним політичним рішенням". Нинішній прем'єр Бідзіна Іванішвілі відкинув це звинувачення й заявив, що про політичні переслідування не йдеться. Нова влада Грузії на чолі з прем'єр-міністром Б. Іванішвілі і його коаліцією „Грузинська мрія", які прийшли до влади за вислідами виборів минулої осени, затримує і судить урядовців попередньої влади за звинуваченнями в різноманітних зловживаннях. Нинішня опозиція скаржиться на політичні переслідування. *(УНІАН)*

Кримські татари вимагають національної автономії

Володимир Притула
Радіо „Свобода"

СИМФЕРОПІЛЬ. – Від 25 до понад 30 тис. осіб з усіх реґіонів Криму взяли участь у жалобному вічу до 69-ої річниці депортації кримських татар з півострова. Віче скликав Меджліс кримськотатарського народу 18 травня на центральному майдані міста. Учасники віча вимагали від української влади відновлення прав кримськотатарського народу, потоптаних депортацією, національної автономії у складі України і відставки кримського прем'єра Анатолія Могильова.

Зранку у Симферопіль з різних боків увійшли п'ять колон жителів різних реґіонів автономії, які формувалися на околицях міста. На початку відбулася міжнародна акція „Хвилина скорботи і єдности", а також мусульманська молитва за тими, хто не повернувся з депортації.

Перед учасниками віча виступили провідники Меджлісу, народні депутати України від партій УДАР і „Свобода", представники кримськотатарської діяспори з-за кордону і правозахисники. Зокрема голова комітету Верховної Ради України з прав людини, член фракції УДАР Валерій Пацкан виступав кримськотатарською мовою.

Член фракції „Свободи", народний депутат України з Евпаторії Едуард Леонов викликав бурхливі оплески і вигуки схвалення учасників віча своєю заявою, що домагатиметься визнання кримських татар корінним народом України, Меджлісу – органом етнічного самоуправління і надання кримським татарам квот у представницькій та виконавчій владі.

На вічу звучали вимоги негайної відставки глави кримського уряду А. Могильова і відновлення кримськотатарської автономії у складі України. Зокрема в ухваленій резолюції мовиться, що кримський прем'єр чинить дії, „спрямовані на розпалювання в кримському суспільстві міжнаціональної ворожнечі і політичного протистояння".

Учасники віча звернулися до Президента України, Верховної Ради і Кабінету міністрів з закликом „дати згоду на проведення міжнародного форуму з відновлення прав кримськотатарського народу і прийняти тим самим допомогу міжнародного співтовариства в поверненні та облаштуванні кримських татар на своїй Батьківщині".

У резолюції також мовиться, що кримські татари залишаються „прихильниками чесного і відкритого діялогу з органами державної влади України, з усіма суспільно-політичними силами країни, міжнародними організаціями з усіх питань, пов'язаних з відновленням прав кримськотатарського народу, розвитком і майбутнім демократичної незалежної України, в якій будуть забезпечені невід'ємні права української нації, корінних народів і національних меншин".

Офіційних представників кримського уряду, а також членів президентської Ради представників кримськотатарського народу і проурядових політичних груп кримських татар на вічу не було. Напередодні останні заявили, що не братимуть участи у жалобному вічу, бо Меджліс надає йому політичного забарвлення.

Паломництво до...

(Закінчення зі стор. 1)

Божественну літургію. Під час проповіді Владика Даниїл закликав не тільки відвідати могили родичів та близьких, але й сповістити їм про велику радість Воскресіння нашого Господа Ісуса Христа, який переміг смерть.

Єпископ Даниїл запросив усіх по обіді розділити пікнік у семінарії св. Софії. Рясний дощик не дозволив провести цю неформальну вечерю надворі.

Протягом двох днів паломництва в будинку Консисторії УПЦ США відбувалася тимчасова виставка експонатів Українського музею Ню-Джерзі з духовного та народного надбання УПЦ в США, яку підготували куратор музею Наталія Гончаренко та директор відділу архівної праці Консисторії Михайло Андрець.

12 травня день розпочався Архиєрейською літургією у церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного. Обох єрархів у притворі церкви вітали учні Школи українознавства, сестриця св. Покрови та усе духовенство на чолі з настоятелем храму о. Юрієм Сівком, який попросив владик помолитися разом з ними за всіх, що відійшли у вічність, а також за усіх матерів, оскільки саме був День матері. Співав хор церкви під керівництвом М. Андреця. До присутніх звернулися Митрополит Антоній і Єпископ Даниїл.

Усі процесією вирушили до головного хреста-пам'ятника, де було відслужено Панахиду за упокій душ єрархів Церкви, духовенства, жертв Голодомору, Чорнобиля та терористичного нападу на США 11 вересня 2001 року й усіх, хто поклав своє життя за волю та незалежність України.

Згодом попростували до мавзолею, де біля крипти бл. п. Патріярха Мстислава було відслужено заупокійну літію.

Було закладено перший камінь у майбутній пам'ятник українським американським ветеранам. Митрополит Антоній та ветерани разом з духовенством та вірними біля призначеного для пам'ятника місця відслужили Молебень, після чого ветерани з благословення Владики поклали той перший камінь на знак своєї єдности та в пам'ять тих, кого вже немає між ними.

Митрополит звернув увагу на те, що цей пам'ятник будується не тільки на знак пам'яті тих ветеранів, що відійшли у вічність, але й на честь, тих, хто живе і несе у собі живу історію народу.

В Українському культурному центрі можна було побачити й придбати безліч українських сувенірів, рукоділля та скуштувати української їжі, а також відвідати бібліотеку св. Софії та виставку музею, що у приміщенні Консисторії.

Біля крипти бл. п. Патріярха Мстислава було відслужено заупокійну літію.

Свято у пам’ять Анни Ярославни

Марта Осадца

12 травня українці Парижу й околиць з’їхалися до королівського містечка Санліс, щоб вшанувати пам’ять Анни Ярославни, доньки Ярослава Мудрого, королеви Франції. У святкуванні взяли участь близько 500 осіб.

Організували святкування Єпархія св. Володимира Великого в Парижі, Репрезентативний комітет української громади Франції, Комітет міст побратимів Санліс-Київ-Печерськ.

Святкування розпочалися покладанням квітів до пам’ятника Анні Ярославні та меморіяльної дошки жертв Голодомору. Була відслужена Літургія за участи Єпископа Паризької єпархії св. Володимира Великого Бориса Ґудзяка та Єпископа Лондонської єпархії Пресвятої родини Гліба Лончини.

Також відбувся конкурс для дітей на найкращу вишиванку і святковий великодній кошик.

„Анна віддзеркалювала могутність української державности, її всеевропейське значення. Цей статус пов’язаний не лише з політичною величчю чи військовою потугою, але також з глибокими духовними і культурними цінностями“, – зазначив Єпископ Борис.

Львів

Прапори Франції та України біля пам’ятника Анні Ярославні. (Фото: УГКЦ)

Рейтинґи В. Кличка і В. Януковича – однакові

КИЇВ. – Соціологічне опитування, проведене компанією „GfK Ukrain“, котра належить до відомого німецького Інституту ринкових досліджень „GfK Group“, свідчить, що на кінець квітня - початок травня популярність провідника партії УДАР Віталія Кличка та Президента України Віктора Януковича зрівнялися.

Якби вибори президента відбулися в останній тиждень квітня, то 16 відс. українців віддали б свої голоси за В. Януковича і також 16 відс. – за В. Кличка.

При цьому популярність В. Кличка зросла на 6 відс. порівняно з березнем, тоді як популярність В. Януковича залишилася без змін.

Юлія Тимошенко отримала б 9 відс. голосів, Олег Тягнибок – 5 відс., а Арсеній Яценюк – 3 відс.

Популярність В. Кличка підвищилася у Києві (до 17 відс. у квітні з 9 відс. у березні), в західньому реґіоні (29 відс. проти 18 відс.), у центральному (21 відс. проти 13 відс.) та північному (18 відс. у квітні проти 8 відс. у березні). Одночасно у цих реґіонах, за винятком північного, погіршилися показники А. Яценюка.

Якщо б у друге коло президентських виборів вийшли В. Кличко та В. Янукович, то 38 відс. українців проголосували б за В. Кличка, 19 відс. – за В. Януковича, 24 відс. респондентів не пішли б на вибори, ще 19 відс. не змогли дати відповіді на це питання.

Якби вибори до Верховної Ради відбулися в останній тиждень квітня, то 17 відс. респондентів проголосували б за партію В. Кличка УДАР, що на 3 відс. вище від березневого показника. За Партію Реґіонів віддали б свої голоси 16 відс. опитаних, за „Батьківщину“ – 11 відс., за „Свободу“ – 8 відс., а за Комуністичну партію – 4 відс.

Опитування проводилось методом особистого інтерв'ю. Максимальна похибка – 3.1 відс..

„Українська правда“

Розмова про...

(Закінчення зі стор. 3)

на сьогодення. „Інтеґральний націоналізм відіграв свою ролю, і взагалі я вважаю Донцова блискучим публіцистом, проте не з усіма його ідеями я згідни... До Бандери ж ставлення в мене позитивне, як і до ОУН і УПА. Нам необхідно переглянути нашу національно-визвольну боротьбу часів Другої світової війни“, – зацитував слова В. Чорновола Ю. Заєць, нагадавши, що в 1987 році В. Чорновіл написав з такою пропозицією відкритого листа Михайлові Ґорбачову.

На конференції також виступали кандидат історичних наук, доцент катедри нової і новітньої історії та методики викладання історії Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Ярослав Секо („В’ячеслав Чорновіл: на роздоріжжі шістдесятництва“), професор катедри теорії та історії держави і права Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Сергій Адамович („Значення В. Чорновола у створенні і діяльності Галицької Асамблеї“), доцент катедри туризму і рекреації Інституту туризму Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Надія Кіндрачук („Участь В. Чорновола у діяльності Народного Руху України: 1989-1991 роки“), аспірант Інституту історії України НАН України Олексій Черниш („В. Чорновіл та парляментські вибори в Україні 1994 року“), аспірант катедри соціяльних комунікацій Маріюпільського державного університету Олена Мельникова („Журналістська діяльність В. Чорновола“), старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту Ужгородського національного університету Володимир Піпаш („В’ячеслав Чорновіл і Закарпаття“), та докторант катедри політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури В. Деревінський („Архівні джерела вивчення життя і діяльности В. Чорновола“).

Завершилася конференція презентацією восьмого тому зібрання творів В. Чорновола. Книжку представив директор „Смолоскипа“ Р. Семків, відзначивши актуальність даного тому, оскільки в ньому зібрано статті, виступи, інтерв’ю 1993-1995 років, в яких В. Чорновіл торкається тих гострих тем, котрі зберігають свою актуальність і сьогодні, через 20 років.

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріялів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто три-чотири сторінки машинопису, через два інтервали. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторонніх щодо неї питань.

Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Разом з прізвищами обов’язково подавайте повні імена осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

В електронних листах просимо вказувати поштову адресу і телефон автора.

Редакція

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Бірми відвідав США

ВАШІНҐТОН. — Президент Бірми Тейн Сейн 20 травня зустрічався з Президентом Бараком Обамою в Білому Домі. Т. Сейн – перший провідник Бірми, який відвідує США за майже півстоліття. Колишній генерал зустрівся з Президентом Б. Обамою під час відвідин організацій з прав людини. Офіційні особи кажуть, що обидві країни, як вважається, використають візиту для опрацювання угод, що можуть довести до переговорів про збільшення торгівлі, опрацювання трудових стандартів та капіталовкладень. *(„Голос Америки“)*

Ювілейні пляни Патріярха Кирила

МОСКВА. — Міжнародні урочистості з нагоди 1025-річчя Хрещення Русі почнуться 24 липня у столиці Росії Москві, повідомив предстоятель Російської Православної Церкви Патріярх Кирило 5 травня. Заплановано урочисте Богослужіння в храмі Христа-Спасителя, на яке запрошено глав Помісних Православних Церков. Потім усе переміститься до Києва, де відбудеться урочисте богослужіння на Володимирській гірці, біля пам’ятника святому Князеві Володимирові. Патріярх Кирило також повідомив, що ґаля-концерт відбудеться на Хрещатику – за його словами, „єдиній вулиці на просторах історичної Русі, яку названо на честь події Хрещення“ (насправді, як вважає більшість дослідників, назва головної вулиці Києва не має нічого спільного з хрещенням, а походить від „Хрещатого яру“ між схилами з обох боків сучасної вулиці, перехрещеного іншими ярами – ред.). Під Хрещенням Русі, річниці якого святкують, розуміють хрещення мешканців Києва, здійснене, за літописами, 988 року за князювання Володимира. Тоді ж християнство стало по суті державною релігією тодішньої Русі. Хрещення решти мешканців країни тривало ще довгий час. *(Радіо „Свобода“)*

Стрілянина на параді в Новому Орлеані

НОВИЙ ОРЛЕАН. — 16 травня у США заарештовано двох братів, 19-річного Акейна і 24-річного Шона Скотів, підозрюваних у стрілянині на параді в Новому Орлеані. Суд постановив, що сума для звільнення під заставу А. Скота становить 10 млн. дол. За даними поліції, А. Скот був ще в квітні звинувачений в незаконному носінні зброї і мав незабаром з’явитися в суді, на волі йому вдалося залишитися завдяки заставі в 15 тис. дол. Також він раніше звинувачувався в опорі арешту і зберіганні героїни. У результаті стрілянини під час паради на День матері 12 травня в Новому Орлеані поранення отримали 19 осіб: 10 чоловіків, сім жінок, десятирічні хлопчик і дівчинка. *(„Кореспондент“)*

Відеодзвінок з вершини Евереста

МАВНТ ЕВЕРЕСТ, НЕПАЛЬ. — 19 травня, діставшись до вершини Евересту, альпініст і дослідник Деніел Гюз подзвонив у студію телеканалу Бі-Бі-Сі. Це був перший задокументований відеодзвінок, здійснений з такої висоти. Під час розмови температура повітря падала до -60 градусів Цельсія, швидкість вітру могла досягати 200 метрів за секунду. Сам Д. Гюз був у кисневій масці. Британський скелелаз використовував апарат „HTC One“. Зв’язок було встановлено через супутниковий інтернет оператора „Inmarsat“. Який додаток використовувався для відеоконференції залишилося невідомим. Разом з Д. Гюзом сходження здійснили ще 145 осіб. Наприклад, на гору піднялися перші жінки з Савдійської Арабії та Пакистану і сестри-близнюки з Індії. Команда Д. Гюза підкорила найвищу гору плянети у благодійних цілях. Завдяки цьому вчинкові організація „Comic Relief“ плянує зібрати 1 млн. фунтів стерлінґів. Однак, поки що пожертвувань надійшло трохи більше як 40 тис. Крім того, зберігається небезпека отримати грошеву кару від офіційної влади. У міністерстві зв’язку Непалю вважають, що для організації відеотрансляції з Евересту будь-якого роду потрібно попередньо отримати відповідний дозвіл. Перший мобільний дзвінок з „вершини світу“ був здійснений у 2007 році британцем Родом Бебером. На Евересті доступні телефонний зв’язок та „3G-інтернет“, що надаються операторами „China Mobile“ і „Ncell“. *(„День“)*

Що може наша діяспора

Ледве чи хтось з наших читачів не звернув увагу у попередньому числі „Свободи" (з 17 травня) на звіт про громадське віче в Чикаґо 28 квітня, метою якого було активно підтримати всеукраїнську акцію „Вставай, Україно!". Але цікаво, що учасники цього похвального масового віча тримали в руках також гасло „Вставай, діяспоро!".

Очевидно, чикаґським демонстрантам ішлося не про те, що наша діяспора „спочиває на лаврах" і тому її треба будити, а про особливу, як на нинішній день – просто конечну солідарність з об'єднаною опозицією в Україні, з усіма політичними і громадськими силами, котрі все рішучіше виступають проти лиховісних спроб Партії Реґіонів утвердити андидемократичний режим, увічнити кричущу соціяльну нерівність, унеможливити культурне, духовне відродження української нації.

Що може діяспора? Дуже багато, як про це свідчить уся майже 150-річна історія присутности українства на Північно-американському континенті. І річ не тільки в успішному збереженні нашої національної ідентичности, не тільки в яскравій повноті нашого національного буття – громадсько-політичного, релігійно-церковного, освітньо-шкільного, наукового, мистецького, молодіжного, спортового, – вже навіть сам по собі факт безперервного існування українства у вільному світі мав величезне значення для української справи, тож є самозрозумілим, що проукраїнська активність наших громад за океаном не давала згаснути українській ідеї, значною мірою причинилася до національно-визвольної боротьби нашого народу у трагічному для нього XX ст. і згодом, логічно, – до відновлення державної незалежности України.

Це, однак, не означає, що наша діяспора не має жодних проблем і недотягнень. З історії відомо про надмірний український індивідуалізм і нашу схильність до поділів, до „отаманщини", про неохоту тягнути „в один гуж". Тому, скажімо, лобістський вплив нашої громади на Конґрес США чи Білий Дім був дотепер слабшим, ніж його мали і мають такі дружніші і цілеспрямованіші етнічні групи, як, наприклад, ірляндська, єврейська чи навіть польська.

А тим часом Україна все ще переживає нелегкі і тривожні часи, інтелектуальна і моральна якість влади така низька, що утворена нею прірва між багатіями і рештою народу – то ще не остання біда: є всі підстави думати, що цей „реґіональний" режим у випадку загрози для нього не застановиться перед застосуванням зброї, перед невинною кров'ю, і це є великою спонукою для світового українства об'єднувати зусилля в ім'я справедливої, демократичної України.

Гасло „Вставай, діяспоро!" здатна практично втілювати кожна громада, навіть найменша, і кожен її член.

Але спільним нашим обов'язком є активно підтримувати наймаштабніші загальногромадські проекти і найбільш представницькі українські організації, зокрема – Світовий Конґрес Українців, який представляє інтереси понад 20 млн. українців поза Україною і об'єднує у своєму складі українські організації з 33 країн світу. Вже відомо, що одним з актуальних питань, які обговорюватимуться на X з'їзді СКУ у Львові 20-22 серпня, буде організаційний, ідейний і моральний стан світового українства. Тому так важливо донести до організаторів цього з'їзду найповнішу інформацію про всі наші громади, їхнє ідейно-моральне обличчя, їній зв'язок з Україною, їхню готовність допомогти їй вийти з глухого кута на „ясні зорі, на тихі води".

ІСТОРІЯ

70 років тому німці спалили Головчиці

Євген Цимбалюк

ГОЛОВЧИЦІ, Рівненська область. – Минуло 70 років з того часу, як німецькі окупанти у травні 1943 року спалили село Головчиці і вбивали його мешканців. Серед небагатьох уцілілих – 95-річна Віра Глушан, яка розповіла про трагедію.

Того злощасного дня німці увійшли до села з боку міста Дубна. Перед цим сталося загоряння хліва у поляка Заремби, котрий мешкав на краю села. Він подався до Дубна, де стояло військо, і пообіцяв, що покаже оселі причетних до опору.

Першою на шляху каральнoго загону була хата Василя Глушана, який служив у царській армії і на фронті втратив ногу. Коли В. Глушан вийшов з хати назустріч непроханим гостям, вони вистрелили йому у голову.

Наступною жертвою стала сім'я 80-річного Фотія Ковальчука, який був відомий у селі як фундатор будівництва нової церкви замість старої, розібраної і переданої у село Грядки, де вона, до речі, стоїть і досі. Його гітлерівці пристрелили й непритомного кинули у вогонь, а разом з ним дружину Уляну і невістку Пріську. Ф. Ковальчук за віком став найстаршою жертвою каральної акції. А наймолодшого – 23-річного Максима Слобоцького, який втікав, за хатою наздогнала куля.

Карателі загнали пів сотні жителів до клуні Дем'яна Глушана. Можливо, також хотіли спалити. Опісля затриманих вивели у поле, розділили на групи. Одну розстріляли, а молодших посадили на авта, щоб вивезти на примусові роботи до Німеччини. Тоді з-під варти спробувала втекти Савета Слобоцька, але її наздогнала куля і роздробила ногу. Поранена жінка доповзла до гущавини і пролежала там, доки не стихло у селі. Потім односельці вилікували її. Втім, навіть загоєна рана усеньке життя, аж до смерти, давалася взнаки.

Віра Глушан на цвинтарі біля могил вбитих односельців. (Фото: Євген Цимбалюк)

У В. Глушан теж стріляли німці, але їй вдалося сховатися у лісі. 95-річна жінка знаходила можливість піти до церкви і замовити молебень за вбитих, навідатись на цвинтар, прибрати їхню братську могилу, де покояться загиблі односельці. Тепер її доглядає родина у Дубні.

Понад 600 жертв...

(Закінчення зі стор. 1)

почали репресії проти представників політичних сил, громадських організацій, учасників визвольної боротьби у 1917-1921 роках, членів ОУН. Репресії продовжилися і після повернення у 1944 році радянської влади. Пшеничники насторожили істориків тим, що там був розташований гарнізон НКВД, який виконував функцію похоронного загону.

„Коли ми визначили конкретне місце, де треба проводити розкопки, виявилося, що за цей час там провели меліоративні роботи. Й оскільки людські останки були заховані на невеликій глибині – 40-50 сантиметрів, то траплялося, що труби для меліорації проходили просто через людські кістяки. Нас здивувала велика кількість знайдених дитячих кісток. Серед знайдених жертв – 82 дитини. Як визначив судово-медичний експерт Омелян Левицький, вони могли належати ще ненародженим чи щойно народженим дітям, – каже Василь Тимків. – Оскільки люди були поховані голими і не мали особистих речей, визначити навіть район їхнього походження неможливо. Наразі ми схиляємося до версії, що їх вбивали електричним струмом. У тюрмах Станіславова обладнували спеціяльні камери, куди зводили людей нібито митися, наливали по кісточки води і пускали струм".

Упродовж двох років останки, знайдені у Пшеничниках, перебували в одному з приміщень, яке належить товариству „Меморіял". Члени товариства не розголошували це місце, зважаючи на поширення акцій знищення пам'ятників героям національно-визвольної боротьби.

Є ще одна версія вбивства цих людей – заради звільнення житла для бійців НКВД. Її озвучив на останній сесії Івано-Франківської обласної ради депутат Василь Попович. „Коли прийшли німці, то відкрили камери, які були повністю завалені людським одягом. І знайшли там електричний стілець, який використовували в НКВД. Людей, які жили у центральній частині міста, знищили через те, що тодішнім радянським службівцям, які зайшли у 1939 році, ніде було жити", – розповів В. Попович.

Директор обласного музею визвольної боротьби Ярослав Коретчук повідомив, що у 1939-1941 роках 400 тис. осіб були виселені з Косівщини і Верховинщини. Нібито це робилося для того, щоб підготувати територію для наступу радянських військ на гітлерівську армію. Цих людей не вивозили до Сибіру, тому що тамтешні табори були переповнені. Жодного свідчення про те, куди цих людей могли вивезти, немає. Після того, як були відкриті тюрми, у них знайшли кімнати, завалені гуцульським одягом.

На могилі жертв комуністичного режиму, похованих у Пшеничниках, звели насип і встановили хрест та інформаційну табличку. Для поховання обрали саме 9 травня, щоб нагадати людям, що принесла Друга світова війна для українців.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення
Володимир Гончарик — ☎ (973) 292-9800 x 3040, **Fax** (973) 644-9510, **E-mail** adukr@optonline.net

Передплата
Марійка Пенджола — ☎ (973) 292-9800 x 3042, **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Звернули увагу на діяспору

У дев'ятому томі „Релігія і Церква в історії української діяспори" десятитомника „Історія релігії в Україні", який видала Національна Академія Наук України (НАНУ), поміщено статті д-ра Юрія Мулика-Луцика і о. д-ра Степана Ярмуся. Перший пише про початки української еміґрації за океан та про ситуацію українців греко-католиків в Америці, другий – про формування феномену українського православ'я в Америці, який формувала не якась православна місія, а сами греко-католики, розчаровані ватиканською політикою супроти них.

Книга рекомендована до друку Вченою радою Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Григорія Сковороди НАНУ та вийшла у київському видавництві „Український видавничий консорціюм" в 2012 році. Книга вміщує вступну частину „Особливості й історичне покликання української релігійної діяспори" та шість розділів: „Особливості та етапи становлення і розвитку української релігійної діяспори", „Греко-католицизм в українській діяспорі", „Православ'я в українській діяспорі", „Протестантизм серед українців зарубіжжя", „Рідновірство в духовному житті українців діяспори", „Видатні постаті української релігійної діяспори", а також післяслово редактора.

У виданні є окремі статті про д-ра Ю. Мулика-Луцика і о. д-ра С. Ярмуся. Важливим є те, що на наукову працю наших земляків звернули увагу в НАНУ.

8 лютого в Івано-Франківську, в приміщенні обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Івана Франка, відбулася презентація книги.

Володимир Рожко,
Луцьк

Лист від Джуліо Андреоті

Світова преса, телебачення та радіо подали вістку, що 6 травня відійшов у вічність, на 94-му році життя, визначний італійський політик Джуліо Андреоті, який після Другої світової війни протягом понад 50 років відіграв провідну ролю в італійській політиці, за що одержав звання „Містер Італія". У 1950-1990 роках його сім разів обирали прем'єр-міністром Італії, був декілька разів міністром закордонних справ.

Дж. Андреоті був у довголітніх дружніх взаєминах з Патріярхом Йосифом Сліпим і згадував про це у своїй книжці „СРСР зблизька: від холодної війни до Ґорбачова".

Я прочитав цю книжку, написав до автора лист-подяку і одержав відповідь, поміщену у моїй книжці „Від Бистриці до Темзи" (Львів. „Дивосвіт". 1999). У листі він писав: „Дорогий пане Луців! Я одержав Вашого милого листа і щиро дякую за прихильні слова, що їх Ви висловили щодо моєї особи. Мені також припала приємність з цієї нагоди обмінятися з Вами якнайщирішими поздоровленнями і побажаннями доброго здоров'я та всього добра. Ваш Джуліо Андреоті.

Рим, 1 січня 1989 року".

Може, ці рядки повернуть читачів „Свободи" у той бурхливий період нашої історії.

Володимир Луців,
Лондон, Великобританія

Огляд пошти: поділилися публікаціями

Останнім часом у редакційній пошті почастішали листи, автори яких посилають до тижневика копії статтей з інших видань, котрі вони вважають вартими уваги. **Іван Лучечко** з Джерзі-Ситі, Ню-Джерзі, прислав статтю Івана Фаріона „Хрест на єврейській могилі" з львівської газети „Високий замок", яка 31 січня розповіла про вшанування пам'яті євреїв з села Пісочне і Рудники, розстріляних гітлерівцями у серпні 1942 року. Статтю надіслав І. Лучечкові його колишній сусід в Україні Іван Кахнич. Саме він поставив хреста на могилі 30 страчених односельців.

Ярослава Слиж-Панчук з Чикаґо надіслала копію статті Миколи Солоненка „Марія Фішер-Слиж: повернення на батьківщину", яку надрукувала 28 лютого газета „Літературна Україна". Сестра авторки листа була відомою благодійницею.

З Гданська експерт з виробів мистецтва **Мирослав Зейдлер** написав про статтю „Повернути холмську святість" в польській газеті „Новий тиждень", у якій йде мова про Холмську ікону Божої Матері. Перша письмова згадка про Холмську Богородицю походить з 1259 року. Її привіз до Холма з Києва Князь Данило Галицький. В 1765 році Богородицю з дитиною Ісусом коронував золотими коронами Папа Климент XII. Під час Першої світової війни в 1915 році ікону вивезли до Москви, а в 1918 році – до Києва. За більшовиків образ переховували християни. 27 вересня 1943 року з великими почестями образ Богородиці повернувся в Холмський катедральний собор. З 1944 по 1995 роки ікона була на Волині в приватних помешканнях. В 1996 році Надія Горлицька передала ікону до музею. М. Зейдлер наводить цитату з статті: „Мріється таке влаштування справи, щоб як римо-католики, так і православні, і греко-католики почувалися на Даниловій горі у Холмі, як у себе вдома, а ікона була шанована усіма християнами, пов'язаними з її традицією".

Листа „Росія розпадеться через дев'ять років" надіслав **Юрій Кравчук** з Вільмінґтону, Делавер. Він посилається на астрологів і пише, що на терени Росії впали комети у 1908 та 2012 роках. Це були знаки великих змін, які викличе війна з Китаєм. Під навалою Росія через дев'ять років розпадеться на 100 малих держав. Автор вважає, що це буде нагодою повернути Україні Кубань та Білгород, щоб була Україна єдина від Сяну до Кавказу.

Д-р **Юрій Барановський** з Оспрею, Фльорида, надіслав велику статтю Гільберта Кінґа „Елеонора Рузвельт і радянський снайпер", яку надрукувала 5 квітня газета „Вечірній Ню-Йорк". Це розповідь про українку Людмилу Павличенко з Білої Церкви, яка під час Другої світової війни стала снайпером і спеціялізувалася на полюванні за німецькими снайперами, 38 з яких вбила. Загалом вона вбила 309 гітлерівських вояків. У 1942 році її приймали у Білому домі, а 1957 року вже у Москві Е. Рузвельт знову зустрілася з нею.

Людмила Павличенко

Депутат В. Колесніченко знову наступив на граблі

Депутат Верховної ради України від Партії Реґіонів Вадим Колесніченко 8 травня вніс законопроєкт „Про заборону реабілітації та героїзації осіб та організацій, які боролися проти антигітлерівської коаліції". У проєкті йдеться про Організацію Українських Націоналістів та Українську Повстанську Армію.

Якщо впроваджувати такий закон, то треба широко відкрити державні, місцеві та приватні архіви, які засвідчать, що звинувачення Степана Бандери, ОУН та УПА у фашизмі безпідставні, і фашистами були насправді НКВД та уся правляча структура СРСР.

Фашистами (якщо вживати цей впроваджений СРСР термін, запозичений з політичного руху Італії) реґіонали тепер називають усіх, хто практикує український патріотизм, любить українську мову, співає українські пісні, одягає вишиванки. А відкриття архівів доведе, як вислужувалися ті, які насправді повинні називатися антиукраїнськими фашистами.

Вимагаймо суду, а не тільки архівних доказів того, хто є фашистом, а хто борцем за долю України.

Однак, для таких, як В. Колесніченко, граблі лежать усюди там, де тільки ступає реґіональна нога.

Д-р Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

На церкві споруджуємо склепіння

На будові храму Різдва св. Івана Хрестителя Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ) у Смілі почали спорудження склепіння храму. Наша громада щиро дякує всім, хто відгукнувся на наше прохання і вніс свою пожертву на будову храму, зокрема родинам Івана та Ганни Дзерів, Василя та Ігоря Шереметів, працівникам Федеральної кредитової кооперативи Спілки Української Молоді.

Згідно з документами обласного державного архіві у в 1925 році в Смілянському повіті було п'ять автокефальних церков, а старослов'янських (тобто російських) тільки чотири. В Смілі у 1921 році вже діяли дві автокефальні громади: Свято-Преображенська і Успенська громада.

Радянській владі не до вподоби була національна ідея УАПЦ, тому почала фізично і морально знищувати нашу Церкву. У 1924 році заборонили служити в Свято-Преображенському соборі і через деякийсь час вирішили зруйнувати собор і з його цегли побудувати навчальний заклад на місці собору. Як пам'ять про церкву збереглася церковна сторожка.

З відновленням незалежности України УАПЦ відродилася в Смілі. У 1995 році завдяки активним діям Смілянської козацької сотні і місцевих патріотів утворилася громада, але зареєстрували її в державних органах тільки в 1997 році. Деякий час проводили службу в приватному будинку. З великими зусиллями отримали напівзруйнований дитячий садок, а після Помаранчевої революції домоглися виділення земельної ділянки в центральній частині міста.

На спорудженні склепіння храму.

Маємо надію, що земляки допоможуть побудувати храм. Інформацію про громаду і її діяльність можна отримати електронною поштою: o.muhail@mail.ru.

о. Михайло Шевчук,
Сміла, Черкаська область

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбулися збори 194-го Відділу УНСоюзу

Олександра Юзенів

НЮ-ЙОРК. – 23 квітня в приміщенні Товариства „Самопоміч" відбулися загальні річні збори 194-го відділу Українського Народного Союзу.

Головою зборів був Василь Панчак, секретарювала Дарія Костів. Звітували голова відділу Олександра Юзенів, секретар-скарбник Оксана Лопатинська та за Контрольну комісію – Надія Савчук.

Відділ має 120 членів і є одним з найстарших відділів Українського Народного Союзу – заснований у 1919 році.

Після звітів перевибрано головою О. Юзенів, секретарем-скарбником О. Лопатинську, а Контрольну комісію вибрано в складі: Н. Савчук – голова, В. Панчак і Дарія Рекуча – члени.

Вирішено виділити з каси відділу 100 дол. на пресовий фонд „Свободи".

Учасники зборів (зліва): Олександра Юзенів, Дарія Рекуча, Оксана Лопатинська, Надія Савчук.

Український Народний Союз і громада – друзі на життя

НОВІ ЧЛЕНИ УНСоюзу

Запишіть своїх дітей і онуків до УНСоюзу!

Данилко-Іван Зінич, син Тані та Володимира Зіничів з Ярдлі, Пенсильванія, – новий член 221-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуня Соня і дідо Юрко Петраші.

Катерина-Єлисавета Рей, доня Марти і Марка Реїв з Коламбусу, Огайо, – нова членка 112-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили бабця Ірена і дідусь д-р Родіон Палажії.

Мія-Анна Бурачинська, доня Христини та Ерика Бурачинських з Бунтону, Ню-Джерзі, – нова членка 777-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили бабця Надія та дідо Ігор Салабаї.

Степан і Софія Гандзії, діти Рені та Дам'яна Гандзіїв з Вестфілду, Ню-Джерзі, – нові члени 777-го Відділу УНСоюзу. Своїх дітей забезпечили батьки.

Зенон і Аксел Кольці, сини Каті та Богдана Кольців з Гіґанаму, Конектикат, – нові члени 277-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечили Маґда і Нестор Кольці та Ірма і Володимир Пилишенки.

Випишіть „СВОБОДУ"!

Ціни за передплату (в американських долярах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	55.00	35.00
Не член УНСоюзу	65.00	40.00

☐ Перплата включена ☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу" на адресу:
(Print in English)

Name: ____________________
Address: ____________________
City: ____________ State: ________
Country: ____________ Zip code: ________
Tel.: ( ) ____ ____________

☐ Я є членом УНСоюзу ____________ відділу

Телефон відділу передплати: **(973) 292-9800**, додатковий **3042**
Електронну версію можна передплатити за адресою:
www.svoboda-news.com/peredplata.htm

Про Голодомор все більше дізнаються американські школярі

Анна Чичула

ЧИКАҐО. – 11 квітня президент Фундації „Голодомор – геноцид українського народу" в Америці ((UGFF)) і член Ради директорів Українського Національного Музею Микола Міщенко розповів про Голодомор-геноцид українського народу в 1932-1933 роках, 110 учням з „Plum Grove Junior High School". Він виступив на запрошення вчителя історії США у восьмій клясі Меган Філози.

Доповідь розпочалася з питання одного зі школярів до М. Міщенка – навіщо він приділяє стільки уваги „такому маловідомому геноцидові"?

„Я розповідаю про Голодомор, тому що це вплинуло на моє життя. Я втратив свого прадіда, дідуся і бабусю та моїх братів Юрія та Володимира внаслідок голоду", – відповів М. Міщенко.

Презентацію він розпочав з 15-хвилинного відео „Жнива розпачу: невідомий Голокост" (режисер Славко Новицький, продюсер Юрій Луговий). Авдиторія, яка складалася з учнів та вчителів, зі завмиранням подиху слухала і дивилася інтерв'ю з тими, хто пережив Голодомор, кого викинули з власних домівок, хто втратив усе майно: сільськогосподарський інвентар, худобу та харчі, конфісковані радянськими військовими. Усе їхнє зерно було реквізовано для виконання квот Сталіна (Сталінський п'ятирічний плян був створений, щоб переконати світ у тому, що радянська колективізація є ефективнішою, ніж західнє сільське господарство).

Спогади тих, хто бачив родичів та друзів, які повільно вмирали від недоїдання і хвороб, а також тих, хто пережив повільну болісну смерть рідних і близьких, були включені у фільм.

Україна, з її незалежними позиціями у політиці, культурі та освіті, розглядалася як загроза радянській системі. Сталінське вирішення цієї загрози коштувало життів 10 млн. українців.

М.Міщенко пояснив, що прямим результатом радянської пропаґанди є те, що навіть в Україні не всі люди знають про Голодомор. Багато тих, хто знав про голод, мовчали, хоч були свідками найстрахітливіших звірств.

У 1930 роках масовий голод в Україні заперечував, на догоду Йосифові Сталінові, Волтер Дюранті з газети „Ню-Йорк Таймс", котрий отримав Пуліцерівську премію за необ'єктивні репортажі з СРСР. В. Дюранті брехав за можливість доступу до Кремля. Пізніше він приватно доповів британському посольству в Москві, що в Україні померло від голоду 10 млн. людей.

Голод став жахливим інструментом для знищення української нації і її свободолюбства. Тільки після відновлення державної незалежности України у 1991 році багато документів стали доступними

(Закінчення на стор. 16)

День матері в Українському народному домі

Петро Терещук

ТРЕНТОН, Ню-Джерзі. – Щорічний фестиваль в Українському народному домі, присвячений матерям, відбувся 12 травня під девізом „Рідна мати моя". Відкрили свято учні Школи українознавства в Українському народному домі. З привітанням до матерів і бабусь звернулись ведучі Даринка Кіндій та Михайло Боский.

Щедрими оплесками нагородили гості Сашка і Андрійка Сукачів за майстерно виконану „Пісню про рушник" під керівництвом бандуристки Наталії Терещук.

Дівчата-старшоклясниці в українських строях подарували матерям пісню Наталії Май „Мені сорочку мама вишивала". Учні молодших кляс гарно декламували вірші і заспівали пісні „Мамина казка" та „Заспівай мені, бабусю".

Естафету свята підхопили учні Школи українознавства при Православній церкві св. Юрія Переможця з Ярдвілу. Вони виголосили теплі слова вдячности і заспівали пісні „Мама і я", „Мама і тато" та „Дитинство".

Завершенням концерту став виступ дівочого ансамблю „Червоні маки", який вже кілька років діє при Українському народному домі. Його рушійною силою є Наталя Левко, а музичним керівником – Н. Терещук. Вони виконали пісні „Мамині яблуні" і „Дівчина-весна".

З привітанням до матерів звернувся голова Українського народного дому Олег Ридзанич.

Присутні вшанували пам'ять матерів, які відійшли, хвилиною мовчання. Діти вручили всім матерям і бабусям троянди. Молодь веселилась під музику гурту „Галичани" до пізнього вечора.

Свято підготували вчителі обох шкіл Світлана Гарват, Аліна Лобода, Наталія Мушинська, Юлія Цебрій, Наталія Терещук, Марія Іванус, Наталія Романюк і Оксана Бочак.

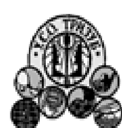

Виступає дівочий ансамбль „Червоні маки". (Фото: Петро Терещук)

Діти вшанували Діву Марію

ГІЛСАЙД, Ню-Джерзі. – 5 травня в Українській католицькій церкві Непорочного Зачаття відбулися церемонія вінчання та процесія на честь Пречистої Діви Марії. Дітей віком від трьох до 18 років (на фото), які брали участь у вшануванні Божої Матері та у релігійному навчанні, благословив о. Василь Владика.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК – ТРИЗУБ

Lower State and County Line Roads, Horsham, PA ~ 215-343-5412
www.tryzub.org

Ласкаво запрошує Вас на

ФЕСТИВАЛЬ З НАГОДИ ДНЯ БАТЬКА

та

Турнір копаного м'яча - Фінали за чаші Американської Аматорської Футболної Федерації

Неділя, 16-ого червня

ПРОГРАМА

10:00 рано - 7:00 веч. - Фінали копаного м'яча

1:00 по пол. - Початок святкування

2:00 - 3:00 по пол. – Мистецька програма
Школа танцю "Волошки"
Оркестра "Карпати"
Та інші ...

3:00 по пол - 6:00 веч. — Забава під звуки оркестри *"Карпати"*

Традиційні українські й американські пікнікові страви та відсвіжуючі напої!

Вступ: $5.00; Діти до 14 років безкоштовно

Запишіть Дату! ~ неділя, 25. серпня, о год. 12:00 P.M.

ФЕСТИВАЛЬ У 22-У РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

- Танцювальний Ансамбль **"ВОЛОШКИ"** *(Philadelphia)*
- Танцювальний Ансамбль **"ІСКРА"** *(New Jersey)*
- Скрипалька **"Іннеса Тимочко – Декайло"** *(New York - Львів, Україна)*
- Оркестра **"ВОКС ЕТНИКА"** *(New York)*
- Музичіний Ансамбль **"ЧЕТВЕРТА ХВИЛЯ"** *(Philadelphia)*

- **ЗАБАВА** ~ під звуки оркестри **"ВОКС ЕТНИКА"**

162760-1

Страхування життя – навіщо воно мені потрібне?

Телефонуйте:
888-538-2833

“Особи, які б найбільше постраждали від вашого відходу, потребують, щоб ваше життя було застраховане.”

Наявне не в усіх штатах.

SOYUZIVKA HERITAGE CENTER

2013 Summer Camp Information

Soyuzivka Heritage Center
P.O.Box 529, Kerhonkson, NY 12446

Tennis Camp
June 23-July 4

Kicks off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls age 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Camp is under the direction of George Sawchak.

Tabir Ptashat
Session 1: June 23-29
Session 2: June 30-July 6

Ukrainian Plast tabir (camp) for children age 4-6 accompanied by their parents. Registration forms will also be appearing in the Svoboda and The Ukrainian Weekly in March and April. For further information, please contact Neonila Sochan at 973-984-7456.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Academy Workshop
June 30- July 13

Vigorous 2-week dance training for more intermediate and advanced dancers age 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage during the Ukrainian Cultural Festival weekend. Additional information http://www.syzokryli.com/

Ukrainian Heritage Day Camp
Session 1: July 14-19 • Session 2: July 21-26

A returning favorite, in the form of a day camp. Children age 4-7 will be exposed to Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language, as well as new and lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes kid's lunch and T-shirt and, unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Discovery Camp
July 14-20

Calling all nature lovers age 8-15 for this sleep-over program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports and games, bonfires, songs and much more. Room, board, 24-hour supervision and a lifetime of memories are included.

Chornomorska Sitch Sports School
Session 1: July 21-27 • Session 2: July 28-August 3

44th annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sitch for children ages 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Registration can be completed on-line by clicking on the link found at Soyuzivka's camp website - http://soyuzivka.com/Camps. Requests for additional information and your questions or concerns should be emailed to sportsschool@chornomorskasitch.org, or contact Roman Hirniak at (908) 625-3714.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Camp
Session 1: July 21-August 3
Session 2: August 4-August 17

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for aspiring dancers age 8 -16, offering expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and plenty of fun are included. Each camp ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students.

For applications or more info please call Soyuzivka, 845-626-5641, or check our website at www.soyuzivka.com

Добродійна Акція - Союзівка потребує Вас!

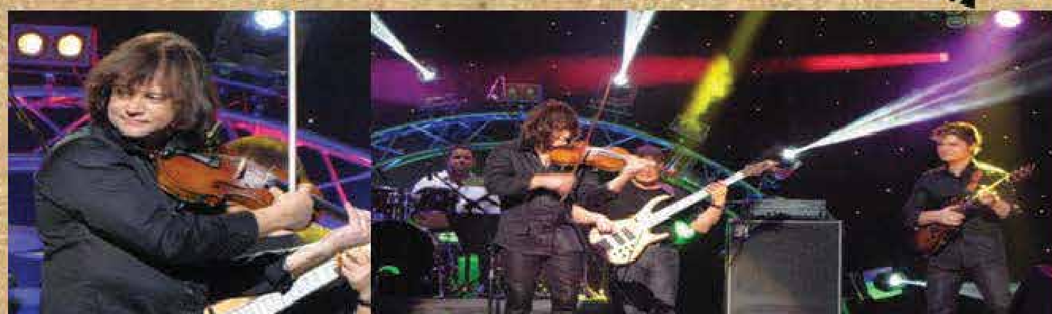
2013
Фестиваль Української Культури
на Союзівці
Kerhonkson, New York

Організатор
Українська Народна Фундація
під патронатом
Посольства України-США

Забави в п'ятницю і в суботу орк. "Грім"

12-14 липня

Василь Попадюк та "Papaduke Band"

"Дунай"-Канада

Хор "Думка"

Школа Танцю Роми Прийми Богачевської

музика * танці * спів *
смачні традиційні страви *
ярмарок і багато більше...

Soyuzivka
Heritage Center

216 Foordmore Rd
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com
Vendor info: 203-274-5579 • heritageuki@optonline.net

Транспорт для гостей
Готель Hudson Valley
1888-9-Hudson

"Дзвін"

Our Sponsors:

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

НОВИНИ НАУКИ

Тріюмф і трагедія українського кіна - тема доповіді в НТШ

Дагмара Турчин-Дувірак

ТОРОНТО. – 22 лютого Наукове Товариство ім. Шевченка організувало в приміщенні Канадсько-Української Мистецької Фундації доповідь д-ра Богдана Небеся, професора факультету комунікації, популярної культури і фільму Брок-університету в Сейнт-Катаринсі. Він спеціялізується в ділянках історії та теорії кіна, а особливим предметом його зацікавлення є німе кіно 1920-их років, зокрема у Східній Европі та Україні.

Саме українському кінові присвятив він свою надзвичайно змістовну та цікаву оповідь, що для багатьох присутніх стала справжнім відкриттям маловідомої сторінки нашої національної культури.

Почавши з питання – „Що є кіно: мистецтво чи індустрія?", д-р Б. Небесьо далі пояснив, що насправді між ними існує не суперечність, а пряма залежність. Без сильної індустрії неможливо створити високе мистецтво, і необхідний справжній потік – сотні пересічних комерційних фільмів, – щоб створити один безсмертний кіношедевр. Яскравим доказом цієї тези є історія німого кіна в Радянській Україні 1920-их років.

Кіно в царській Росії з'явилося від 1896 року. Саме тоді виникла мережа кінотеатрів у найбільших містах імперії. Наступний етап – становлення кіна в Україні – це 1917 -1922 роки, коли і Центральна Рада, і Гетьманат спрямовували розвиток кіна як одного з найважливіших жанрів масової культури. Тоді в Україні діяло близько 20 кіностудій у Києві, Харкові, Одесі, що створювали короткометражні фільми, здебільшого аґітаційного та навчального характеру.

Найцікавіший період – 1922-1930 роки, пов'язаний з утворенням та діяльністю ВУФКУ – Всеукраїнського Фото-Кіно-Управління. За роки бурхливої діяльности ВУФКУ кіноіндустрія в Україні стала однією з найбагатших та найуспішніших в Европі. Від початку свого заснування в березні 1922 року ВУФКУ було незалежним від Росії і зуміло монополізувати прокат західньоевропейських та американських фільмів в зоні колишньої Російської імперії. Вражаючі цифри: 2,136 кінотеатрів в Україні та – 37.7 млн. населення – 77 млн. глядачів річно!

На багаті прибутки керівництво ВУФКУ, очолюване енерґійним головою Павлом Нечесою, створило потужну Одеську кінофабрику (1922-1930), а трохи згодом – і Київську кіностудію (1928-1930), що були устатковані за останнім словом тодішньої техніки і вважалися найкращими не лише в СРСР, а й серед найкращих у всій Европі.

На українських кіностудіях кіномайстри, актори, поети, художники, скульптори творили модерне українське національне кіномистецтво. Так з'явилися шедеври „Людина з кіноапаратом" Дзиги Вертова, „Звенигора", „Арсенал" та „Земля" Олександра Довженка, „Злива" та „Перекоп" Івана Кавалерідзе, які сьогодні відомі всьому світові.

На переконливих статистичних даних проф. Б. Небесьо показав, наскільки успішнішою та ефективнішою була українська кіноіндустрія в Радянській Україні 1920-их років порівняно з кіноорганізаціями в Росії, що постійно мінялися і не мали одного господаря. Не дивує, що успіх українців був предметом постійної задрости з боку північного сусіда. І коли в кінці 1920-их років Йосиф Сталін розпочав політику знищення української культури, то однією з перших жертв впало ВУФКУ. В 1930 році воно було переорганізоване в „Українфільм" та стало філією московського „Союзкіно". Після терору 1930-их років та витіснення О. Довженка до Москви українське кіно вже ніколи не змогло по-справжньому звестися на ноги.

Проф. Богдан Небесьо під час доповіді.

Як показав у своїй доповіді проф. Б. Небесьо, без сильної незалежної економічної бази та комерційного успіху творення мистецьких шедеврів у такій складній сфері, якою є кіноіндустрія, виявляється справді практично неможливим.

Дагмара Турчин-Дувірак – пресовий референт Наукового Товариства ім. Шевченка в Торонто.

„Квіти хворому" – нова книжка поета-модерніста

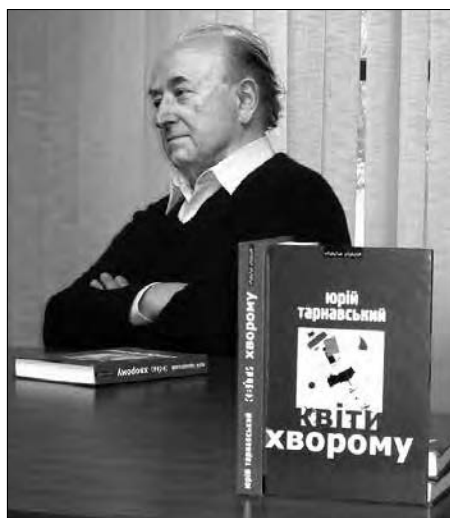
НЮ-ЙОРК. – 6 квітня в лекційній залі Наукового Товариства ім. Шевченка виступав Юрій Тарнавський – модерний поет і прозаїк, драматург, перекладач і революціонер поетичної мови кінця 1950-их – початку 1960-их років, лінґвіст-кібернетик, один з засновників Ню-йоркської групи і член групи американських аванґардистів „Fiction Collective".

Як зазначив модератор програми Василь Махно, Ю. Тарнавського вважають одним з чільних представників української літератури XX ст. і чи не найпослідовнішим модерністом, творчість якого позначена ускладненням стилістики й образності та індивідуалізацією мови. Автор однаково досконало пише як українською, так і англійською мовою, отож, за словами модератора, у часи ґльобалізації навіть мова не стає визначальним чинником, який прив'язує творчість письменника до певної культури.

„Ця нова книжка Ю.Тарнавського, – сказав В. Махно, – побачила світ завдяки фінансовій підтримці Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці з Фонду ім. Ксені Калмук.

Свій виступ Ю. Тарнавський почав з того, що у презентованій ним книжці зібрано все найцікавіше з його есеїстичних творів. За визнанням самого письменника, написав він у цьому жанрі не так вже й багато, отже, поза цим вибором залишається відносно невелика кількість статтей та розмов. Книжка містить три десятки творів: від таких ранніх україномовних статтей, як „Під тихими оливами, або вареники замість ґітар" (1969) та „Література і мова" (1972), до перекладів українською мовою англомовних текстів останніх років – у формі виголошених на конференціях доповідей, зокрема „On breaking a rule" (2011), як також і дещо з недрукованого, що подається у перекладах з англійської мови, здійснених самим автором.

Книжка складається з трьох частин: це статті (літературознавчі й мовознавчі), критика і розмови. Щодо назви останньої з цих частин Ю. Тарнавський спеціяльно пояснив, що у мові своїх праць він намагається триматися вимог Харківського (1929) правопису, включно з наданням переваги українським формам слів перед чужоземними їх відповідниками, наприклад „мовознавство, вільний вірш, розмова" радше, ніж „лінґвістика, верлібр, інтерв'ю".

Юрій Тарнавський в Науковому Товаристві ім. Шевченка в Ню-Йорку 6 квітня 2013 року. (Фото: Василь Лопух)

У подальшому викладі Ю. Тарнавський по черзі характеризував зміст та обставини написання опублікованих у книжці праць. Зокрема прелеґент розповів про суперечливі відгуки, які його стаття „Під тихими оливами..." викликала в Україні. У заголовку статті – алюзія на назву роману „Під тихими вербами" Бориса Грінченка, і в ній розглядаються проблеми художнього перекладу поезій Ґарсії Лорки українською мовою. Всупереч загальному захопленню, викликаному перекладами Миколи Лукаша, Ю.Тарнавський вказує на істотні, на його думку, недоліки цих перекладів. За словами автора статті, М. Лукаш дав блискучі українські переспіви поезій Лорки, саме переспіви, але аж ніяк не адекватні переклади, в результаті істотно переінакшив цього іспанського поета: Лорка – явище набагато складніше, ніж поет народнозвучний чи навіть народний. Ґ. Лорка важливий перш за все своїми метафоричними новаціями, і у перекладі не можна ними поступатися за рахунок штучно привнесених рим та ритмомелодики, – вважає Ю. Тарнавський.

Ще одна з великих за розміром праць, стаття „Література і мова" була, за визнанням Ю. Тарнавського, викликана редакційними зауваженнями Івана Кошелівця і написана передусім „для себе самого", – у ній автор намагається дати редакторам, як також і собі, відповідь на запитання: „Що таке літературний твір?" і „Чому я пишу так, як я пишу?". Тут розглядаються також питання „недостатньої стандартности української стандартної мови" і аналізується, як у цьому вимірі формується стилістична та лексична „орнаментальність" української літератури.

У коментарях до праці „Дещо про „Поезії про ніщо" цікавим було вияснення Ю. Тарнавського стосовно „фонетичної незугарности" чи порушень просодії та ритмомелодики, на які в його віршах нарікають окремі критики. За словами прелеґента, рядки його поезій можуть бути розбиті не так, як читач очікує, а так, „щоб рядок не згинався легко, як згинається рука, а болюче, як вона ламається".

Зупинився Ю. Тарнавський і на змістові інших своїх праць, зокрема на рецензії на книжку Соломії Павличко „Дискурс модернізму в українській літературі" (написаній ще до передчасної смерти авторки, з якою рецензент був особисто знайомий), на порівняльному дослідженні „поезії двох міст": творчості поетів Ню-йоркської групи та Київської школи, на низці рецензій в галузі театральної критики, на записаних ним розмовах з Вольфрамом Бурґгартом, Богданом Бойчуком, іншими відомими літераторами.

Пресова група НТШ-А

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльности

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students. Registered by the Department of Education of the State of New York.

МИСТЕЦТВО

„Яра” готує виставу за твором Лесі Українки

Сцена з вистави „Вогонь. Вода. Ніч“.

НЮ-ЙОРК. – Мистецька група „Яра” з відомого експериментального театру „Ля МаМа” (66 East 4th St.) 7-16 червня представить оригінальну експериментальну театральну виставу „Вогонь. Вода. Ніч“ на основі сцен з „Лісової пісні” Лесі Українки.

Цю розповідь про нашу плянету та її природу підготувала режисер Вірляна Ткач за участи мистців з Ню-Йорку, України та Канади У ній використано уривки віршів американських індіянів, канадських та американських поетів, а також фраґменти з фільму „Земля” Олександра Довженка.

Музику до вистави створила композитор Алла Загайкевич, чиї електронні композиції поєднуються з традиційними народними русальними та купальськими піснями. Також у виставі бере участь гурт „Лемон Бакет Оркестра“ з Торонто. Глядачі будуть залучені до вистави як активні учасники і навіть як виконавці пісень.

Вперше п’єсу, яка згодом стала одним з найбільш знаних творів Лесі Українки, поставив Київський драматичний театр в 1918 році. В 1993 році В. Ткач та американська поетка Ванда Фипс переклали п’єсу англійською мовою, за що дістали американську державну нагороду за театральний переклад (National Theatre Translation Fund Award). В 1994 році В. Ткач і Яра разом з Львівським театром Леся Курбаса поставили „Лісову пісню Яри,“ про що композитор Леонід Грабовський розповідав у „Свободі“ 11 січня 1995 року.

У виставі беруть участь актори Джені Ліона, Романа Соутус та Джеремі Тарді, а також Александра Бачинська, Ярко Добрянський, Станіслав Голопадюк, Тамар Ілана, Кюпі, Джей Мольєр, Мет Насер, Маша Прус, Ті Джей Скафані та Шиґейко Суґа. Музиканти – Марк Марчик, Танґі Ропарс та Джааш Сінґ, а співають Маріна Селандер, Джулія Добнер-Перейра, Браян Долфін, Елісон Гірото, Крістофер Іґнаціо, Саманта Позі та Шелі Томас. Хореограф Шиґейко Суґа. Відеодизайн здійснили Михайло Шраґа та Володимир Клюзко, минулорічні номінанти на Ню-йоркську іноваційну театральну премію за найкраще візуальне вирішення вистави. Дизайн сцени зробили Євген Копйов та Стефан Моравський, світло – Джеф Неш, костюми – Кейко Обремська та Александра Бачинська.

Це глибоко українська і одночасно американська вистава: у ній беруть участь японці, італійці, афро-американці та українці. Багатокультурність складу дозволяє вийти за межі суто національного контексту, в рамках якого прийнято сприймати твори Лесі Українки. Лукаш у виставі не просто український селянин, а людина перед величчю, красою і жахом природи.

Вистава стала можливою завдяки громадським фондам штату та міста Ню-Йорк, компанії „The Coca-Cola“, Кредитівці „Самопоміч“ (Ню-Йорк) та друзям Мистецької групи „Яра“.

Мистецька група „Яра”

Відбулася виставка вишивок до 90-річчя майстрині

Людмила Вусик

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – 21 квітня в Українському культурному центрі міста було вперше представлено шанувальникам українського народного мистецтва виставку великого творчого доробку вишивальниці Василини Швейко, яка дала нагоду поринути у чарівний світ української вишивки та переконатися в тому, який український народ працьовитий, щедрий на таланти, здібний, обдарований.

В. Швейко майже 40 років вишиває чудові твори. Під час Другої світової війни вивезли її на примусові роботи до Німеччини з рідної Дубівки, що на Київщині. Пройшла всі „університети” життя на чужині, але не загубилася в чужому світі, не забула своєї мови, своєї пісні, своїх традицій, які передає тепер своїм дітям, онукам і правнукам. Доня вільно розмовляє українською мовою, онука ставала на рушник під час весілля, правнука залюбки вбирається в українську вишиванку. Вся родина завжди з нетерпінням чекає свят, бо всі тоді збираються за гостинним столом у бабусі Ліни, який гнеться від українських страв.

Ще з дитинства Василина мріяла вишивати, бо українці не уявляють доброї батьківської хати без вишиванок і рушників, витворів народного мистецтва. Саме з батьківської хати починається пізнання світу. Білі стіни, біла стеля – неначе виткані з маминого полотна. Сонячні промені ллються через вікна, і від того на стінах виграють розгаптовані квітами рушники, розпростерли крила, немов півники, на рушниках горять кетяги калини, золотисті китички хмелю звисають з рушників до самого столу і пахнуть хлібом. Все це жило в душі невтомної майстрині. Але вишивати почала в 50 років, коли побут налагодився і стало більше часу для здійснення своєї мрії.

Вишивальниця Василина Швейко.

Зараз оселя В. Швейко нагадує справжній музей українського мистецтва: яскраві писанки на столі, велика колекція фарфорових статуеток улюблених українських персонажів, українські вази, картини і, звичайно ж, вишивки. У вітальні на почесному місці – вишитий величний портрет Тараса Шевченка. Полички вкрито серветками з ніжним дрібним орнаментом. На кріслах – декоративні подушки з веселим гуцульським мотивом. Багато рушників вишила майстриня для своїх близьких, Церкви, на весілля.

Хата вишивальниці оточена охайно підстриженими травниками, оповитими барвінком та настурцією. Позаду – сад, запашні квітучі кущі та город, який щороку дає добрий врожай овочів для родини та друзів.

Особливою гордістю кравчині є вишиванки – 62 блюзки, багато з яких було відіслано до України. Вишиванки В. Швейко мають свій неповторний авторський стиль. Узори вишивок є оберегами, які захищають від злих духів, хвороб, різних напастей. Вона сміливо експериментує з тканинами, технікою вишивання, різноманітністю візерунків, стилізованістю трактування. Незважаючи на поважний вік (цього року В. Швейко відзначає 90-річчя), вона рішуче запевняє: „Поки дає Бог сили, улюбленої справи не покину!“.

Концерт майбутніх зірок опери

Богдан Марків

НЮ-ЙОРК. – 14 квітня відбувся останній концерт серії „Музика в інституті“, в якому в Українському Інституті Америки виступили співаки Оперного театру філядельфійського Куртіс-інституту. Ця школа приймає досвідчених музикантів і дає їм можливість виступати у Філядельфії та інших містах.

Всі студенти мають за собою ряд вистав та нагороди різних конкурсів, тому випускників інституту запрошують оперні театри світу завдяки їхньому знанню музики та сценічному досвідові.

У концерті виступили Анна Давідсон (сопрано), Крістофер Тіесі (тенор), Лорін Ебервайн (меццо-сопрано) і Жамез МкКорклі (баритон). Ріс Ревак, піяніст вокального відділу Інституту, акомпаніював співакам.

В програмі були арії з постійного репертуару популярних композиторів, почавши з найстаршого Генрі Пирсела (XVII ст.), Ґеорґа Генделя, Вольфґанґа Моцарта, Джоакіно Росіні, Ріхарда Ваґнера, Джузепе Верді,

(Закінчення на стор. 17)

Учасники концерту (зліва): Жамез МкКорклі, Крістофер Тіесі, Соломія Івахів, Анна Давідсон, Лорін Ебервайн, Ріс Ревак.

ПОДОРОЖІ

Сидорівський замок на Поділлі

Олександер Вівчарик

Дорогу від Гусятина на Тернопільщині до сіл Кривеньке і Пробіжна я знаю з дитинства. Майже всі родичі жили і живуть саме в цих краях, тож за першої нагоди ми їхали сюди возом або автобусом.

Я купався у потічку, збирав гриби в лісі, гасав по пагорбах, та найголовнішим і найбажанішим був Сидорівський замок. Навіть напівзруйнований він вражав своєю величчю і могутністю.

Зараз до Сидорова можна доїхати з Гусятина маршрутною таксівкою. У Сидорові досі тихо і мрійливо. Здається, минуле застигло у місцевому прозорому повітрі, в навколишніх краєвидах і мареві соснового лісу.

Сидорівський замок збудували з місцевого вапняку на пагорбі, який з трьох сторін омиває річечка Суходіл. Твердиня має в найширшому місці лише 30 метрів, та завдовжки – аж 178 метрів. Товщина стін подекуди становить чотири метри. На жаль, майже зовсім не збереглася південно-східня частина, яку розібрали на господарські потреби з наказу колишнього керівництва району. З дев'яти веж найкраще збереглася північно-західня. Кам'яні стіни фортеці сходяться до неї під гострим кутом, що робить замок схожим на великий корабель.

Замок у Сидорові, як і кожна древня споруда, оповитий леґендами. Колись від нього до Збруча вів підземний хід. Старі люди кажуть, він був настільки високим, що козаки водили ним коней до річки на водопій. Мені пощастило в дитинстві заходити до цього підземелля. На жаль, нині всі входи і виходи до нього засипано, щоб діти не гралися тут і не постраждали.

В давні часи Сидорів був містом. Тут розкопали поселення ще трипільських і скитських часів. Перша писемна згадка про нього датується 7 жовтня 1398 року. А в квітні 1547 року Сидорів отримав статус міста і став столицею польських маґнатів. Про його минулу велич свідчить не лише дивовижний замок, а й унікальний костел, зведений у клясично бароковому стилі. Плян костелу повторює контури родового гербу Калиновських – „Калину", основний сюжет якого складає стріла з двома зірками під нею.

Поруч з костелом збереглася ще якась мурована споруда. Дехто вважає, що то залишки монастиря домініканців-обсервантів, який теж свого часу постав у Сидорові. Вражають його товсті стіни, яким може позаздрити й замок.

Багато корінних мешканців мають прізвища шведського та німецького походження, навіть давньоримського. У XVIII ст. село придбав нащадок лицарів-хрестоносців, барон з Курляндії Ігнатій Пайгерт. Після звільнення від впливу церкви Прусії він оселився в селі. Пайгерти збудували палац, біля якого росли рідкісні рослини, навіть кипариси. У Пайгертів працювали два мої дядьки. Вони згадували величезну книгозбірню цих панів, у якій були дуже рідкісні книги. У 1860-1872 роках Пайгерти запросили до себе працювати Якова Головацького з „Руської трійці".

Залишки старовинної фортеці. (Фото: Олександер Вівчарик)

Ці пани збудували в селі водогін джерельної води з глиняних труб, який досі успішно постачає воду частині села. Пайгерти були власниками Сидорова аж до приходу радянської влади у 1939 році. Сидорів у великій мірі складався з приходьків. Серед них був і мій рід. Адже прізвище Вівчарик для цих місць не характерне. Про свої здогади я розповів дядькові Михайлові, та він лише посміявся і сказав:

„Ти знаєш про Максимове поле неподалік від села? Під час Хмельниччини там бився з поляками Максим Кривоніс. Один з козаків на прізвище Вівчаренко був тяжко поранений. Його виходили місцеві люди. Він тут одружився і залишився. Від нього і йде наш рід. Тільки прізвище трохи переробили".

Пройшов час, я майже забув цю розповідь. Аж поки не прочитав монографію Олександра Солодаря „Нариси з історії Чигиринщини". У ній надибав таке: „У ніч з 11 на 12 травня 1919 року в Чигирин ввійшов загін в 200 осіб під командуванням місцевого жителя Якова Харитоновича Вівчаренка… За наказом Вівчаренка частину (міського караульного) батальйону було роззброєно, заарештовано комуністів і членів ревкому".

І я згадав усе, про що розповідав дядько. Схоже, він таки мав рацію. Не здивувався б, якби виявилося, що в Якова Вівчаренка і в мене був спільний пращур.

З села Кривенького родом моя мати. Вона розповіла, що на місці автобусної зупинки в селі фігуру з червоного мармуру встановила сестра мого прадіда для свого чоловіка на прізвище Копій. Він загинув десь в Першу світову війну, і таким чином вдова вшанувала пам'ять про нього. Пам'ятник так і називали – Копієва фігура.

Тепер в кожному селі можна знайти ентузіяста дослідження минулого, як це робить у Сидорові сільський голова Іван Бесяда. Ці люди бережуть родову пам'ять.

Отака історія маловідомого замку в маленькому селі Сидорові на Поділлі.

Сміла, Черкаська область

Забуте історичне село Бучак

Олександер Костирко

У селі Бучак, поблизу Канева, на правому крутому березі Дніпра, залишилося лише чотири хати і 15 мешканців. А у давні часи Бучак був важливим форпостом Київської Русі в обороні проти половців. Колись тут проходили на війни вояки князів Святослава, Ігоря та Володимира.

Про ті часи нагадує джерело „Рожена криниця" в урочищі Грибиней. Коли повз Бучак йшли київські вояки, місцева красуня Рожена напоїла їх кришталевою водою. Відтоді вони вже не минали криниці гостинної Рожени.

На початку XX ст. в селі були школа, сім млинів, дві кузні. Село належало графові Цезареві Шелембекові. Але під час Другої світової війни село було зруйноване. При форсуванні Дэнипра в 1943 році в боях біля Бучака загинуло близько 1,000 радянских вояків. 500 з них поховані у братській могилі.

Після війни Бучак славився серед київської мистецької інтеліґенції як місце літнього відпочинку, риболовлі. Але у 1974 році почалося будівництво Канівської гідроакумулюючої електростанції (ГАЕС), і більша частина села була виселена. Була зрізана історична гора Лисуха, знищено реліктовий дубовий ліс. Але на місці заглиблення ГАЕС утворилося озеро з напрочуд чистою джерельною водою. Пізніше береги озера заросли лісом.

Чужинці порівнюють цю місцевість з Швайцарією. Рідко де можна побачити таке буяння природи. Місцевість насичена археологічними пам'ятками: 14 поселень, п'ять городищ, два могильники. Завдяки мальовничій природі в селі неодноразово знімались фільми, зокрема тут працював Юрій Іллєнко.

Єдина користь, яка залишилась після знущання над природою, це бетонна дорога, яка прокладалась для будівництва, якою можна доїхати майже до самого села. Поблизу починаються володіння Державного управління справами Президента України.

Черкаси

Вулиця в селі Бучак. (Фото: Олександер Костирко)

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973)538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel
- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшости европейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

$100 - $8	$500 - $12	$900 - $20
$200 - $10	$600 - $15	$1000 - $20
$300 - $12	$700 - $17	$1500 - $37.50
$400 - $12	$800 - $17	$2000 - $50

Маємо ліцензію на пересилку долярів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставу. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний" з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 ґальон, тушонка - 3 ф., салямі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколяд - 2 плитки.
Ціна $99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Вшанували Уласа Самчука

Інна Нагорна

РІВНЕ. – 20 лютого в Літературному музеї Уласа Самчука запалили „Свічу пам'яті" з нагоди 108-річчя від дня народження цього видатного українського письменника.

Відбулася презентація книг сучасників У. Самчука – Олега Ольжича та Митрополита Іларіона (Івана Огієнка).

Було оголошено першого лавреата міської літературної нагороди ім. У. Самчука – письменника Євгена Шморгуна.

Заступник міського голови Галина Кульчинська вручає диплом лавреата письменникові Євгенові Шморгунові. (Фото: Олександра Нагорна)

Золотий скелетик з Одеси пішов з молотка за 365 тис. дол.

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Серед 386 лотів, виставлених цими днями у Ню-Йорку на авкціоні „Сотбіс", чи не найпривабливішим був десятисантиметровий золотий скелетик, виготовлений нібито для одеського бандита Мішки Япончика.

Загалом на торги було виставлено унікальні предмети з багатющої колекції іудаїки меценатів і спонзорів багатьох музеїв Майкла і Джужі Стайнгардтів. Усі предмети ілюстрували історію єврейського народу на території Европи, Азії, Африки й Америки. Подібного розмаїття не бувало на аукціонах уже більш як піввіку.

Одесу єврейську на авкціоні гідно представляв саме золотий скелетик у саркофазі з позолоченого срібла. П'ять літ (1892-1896 роки) трудився над унікальним художнім виробом відомий ювелір Ізраїль Рухомовський. Скелет анатомічно точно копіює людський, а всі його 160 мініятюрних золотих кісточок-деталей рухомі. Тож невеличка фігурка здатна приймати будь-яку позу. Майстер уважав цей твір своїм найбільшим досягненням.

Якщо вірити леґенді, то золотий скелет був призначений для знаменитого одеського кримінального авторитета „Мішки Япончика" (справжнє ім'я та прізвище Мойсей Вольфович Вінницький). Про це йдеться у романі Валерія Смирнова „Гроб з Одеси". Сумнівну „романтичну леґенду" підтверджує нині і глава „Sotheby's Росія" Михайло Каменський. Хоч усім зрозуміло, що замовити таку коштовну річ аж ніяк не міг син бідного візника-биндюжника з Голти (нині місто Первомайськ). На час завершення роботи Мішці було лише шість років.

Наразі не відомо, а чи не опинився золотий скелет у буремні роки жовтневого перевороту серед награбованих коштовних речей Мішки Япончика, який на той час був ватажком великої банди, справжньою грозою Одеси.

Та як би там не було, всіляко підтримувана причетними до авкціону „Сотбіс" леґенда, що пов'язує золотий скелетик з ім'ям Мішки Япончика, спрацювала. Саме завдяки їй цей лот, що за попередніми оцінками становив 150-250 тисяч дол., пішов з молотка за 365 тис дол.

Золотий скелет, виготовлений одеським ювеліром Ізраїлем Рухомовським.

Представлено книгу про Ореста Яцкова

Роман Пастух

ДРОГОБИЧ. – У Дрогобицькому педагогічному університеті ім. Івана Франка 17 грудня 2012 року відбулася презентація книжки „Орест Яцків. Спогади. Матеріяли. Статті" (Дрогобич. „Посвіт". 2012. 416 стор.), що стала пам'ятником музикознавцеві, науковцеві, педагогові, фолкльористові Орестові Яцкову (1942-2005). З спогадами виступили понад 20 осіб.

О. Яцків очолював катедри теорії, історії музики та гри на музичних інструментах, створив студентський естрадний ансамбль „Веселка", написав понад 200 наукових праць з питань української музичної культури.

Учасники презентації книги „Орест Яцків. Спогади. Матеріяли. Статті".

Діти відвідали Карпати

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Зимова програма Злученого Українського Американського Допомогового Комітету „Пізнай свій рідний край" дала нагоду 45 дітям з Придністров'я і 20 з Одещини відвідати села Прикарпаття.

Після цього вдячні листи написали Катерина Малай з міста Бендери, Софія Флора з Роздільної, Данило Шелепало з Южного, Одеська область, Світлана Браславська та Ілона Морараш з Бендер.

ЗУАДК

Діти з Одещини та Придністров'я у Карпатах.

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

•Туристичні послуги: авіяквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та европейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
•Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Конференція Українських Пластових Організацій (КУПО)

відбудеться 7-9 червня 2013 року
в готелі Hanover Marriott
1401 Rt 10 East, Whippany, NJ 07981

Запрошуємо всіх старших пластунів і сеніорів прибути на наради.
Додаткові інформації і порядок нарад знаходяться на www.plastscouting.org.
Кошт – $30 на день включає обід і відзначку;
$115 включає також бенкет в суботу
Прошу повідомити Лесю Лебедь про участь у бенкеті –

kps-org@plastusa.org.

Пресовий фонд "Свободи": April

Amount	Name	City
$230.00	Melania Banach	Woodbridge, NJ
$100,00	Irene Nowak	Milwaukee, WI
	Lidiya Suran	Somerset, NJ
$85.00	Lidia and Orest Bilous	Osprey, FL
	Ulana Bodnar	Alexandria, VA
	Maria Popowych	Baltimore, MD
$65.00	Nina Guriak	North Port, FL
	Michael Hnatyshyn	West Orange, NJ
	Tatyana McCoy	Belleville, IL
	Wolodymyr Petryshyn	Cranford, NJ
	Irena Pizar	Haddon Heights, NJ
	W. Prokopetz	St. Catharines, ON
$55.00	Jaroslaw Halchuk	St. Catharines, ON
$50.00	Basil Fedun	Chardon, OH
	Walentina Hladun	Reading, PA
	Neonila Sochan	Morristown, NJ
$45.00	Roman and Maria Begej	Tacoma, WA
	Lydia Kozak	North Port, FL
$40.00	Maria Odezynskyj	Colorado Springs, CO
$35.00	Lubomyra Bluj	Dearborn Heights, MI
	Sviatoslav Bozhenko	San Francisco, CA
	M. Kozak	Minneapolis, MN
	George Krywolap	Catonville, MD
	Maria Lawro	Island City, NY
	Sinaida Lewycky	Glen Spey, NY
	Wasyl William Salak	New Hope, PA
	Tatiana Yasinsky	Silver Spring, MD
$30.00	Maria Oharenko	Redondo, Beach CA
	Nicholas Pryszlak	Jenkintown, PA
$25.00	Roman Andrushko	Park Ridge, IL
	Mychajlo and Oksana Danylyk	Houston, TX
	Bohdan and Maria Harhaj	Howell, NJ
	Natalia Holowinsky	Somerset, NJ
	Mykola Jashko	McKinney, TX
	Aretha Kolody	Centennial, CO
	Theodor and Alexandra Kostiuk	Silver Spring, MD
	Lidia Krupsky-Marenin	Centennial, CO
	Milas Lebedovych	Savannah, GA
	Walter Lojik	Salt Lake City, UT
	Stephen Matkowsky	Rochester, NY
	Luba Procyk	Springfield, VA
	Wolodymyr and Ann Rak	New York, NY
	John Y. and Ulana N. Sos	Providence, RI
	Bohdan Turczeniuk	Elkins Park, PA
	George Walchuk	Annandale, NJ
$20.00	Daria Bekesewycz	Newark, NJ
	Roman Berestiansky	Chicago, IL
	Mark Billey	Buena Park, CA
	Peter Borysiuk	Wethersfield, CT
	Alexander Cherviovskiy	Warren, MI
	Ludmilla Debraun	Hollywood, FL
	Olga Gudima	Parker, CO
	Oleh Karawan	Inverness,, IL
	Yaroslav Lema	Vynnyky, Ukraine
	Michael Petryshyn	Walton, KS
	Anna Priadka	Lehighton, PA
	Maria Shulewsky	Willimantic, CT
	Wolodymyr and Bohdanna Slyz	Woodside, NY
	Christine Smith	Harrisburg, PA
	George Tarasiuk	Newtown, PA
	Maria Tymiak	North Port, FL
$15.00	Zenon Antoniak	Richland, WA
	Lubomyr Babiak	Abington, PA
	Roxolana Baran	Montreal, QC
	Bohdanna Bihun	Novato, CA
	Iwanna Blahyj	Rochester, NY
	Donna Dykyj	Chicago, IL
	Mary Efremov	New York, NY
	Zinovia Gavirko	Hallandale Beach, FL
	Alexander Gorbulja	Parma, OH
	Ivanna Hankewycz	Yonkers, NY
	Adrian Helbig	Venice, FL
	Alexander Klecor	North Brunswick, NJ
	Atanas Kobryn	North Port, FL
	Hryhorij Koliszynskyj	Chicago, IL
	Walter Korytowsky	Sterling Heights, MI
	Myron Kramarczuk	St. Anthony, MN
	Zenia Kuzel	Rochester, NY
	Peter Kuzma	Rocky Hill, CT
	Jurij Kuzycz	Glen Ellyn, IL
	Julia Loniewsky	Newark, NJ
	Wolodar and Martha Lysko	Cranbury, NJ
	Maria Palij	Jackson Heights, NY
	Leonid Petrenko	Sun City, AZ
	Teodor Rakoczy	Cohoes, NY
	Rostyslaw and Helen Ratycz	Edison, NJ
	Josef Sawka	Pinellas Park, FL
	Wolodymyr Skrypka	Gainesville, GA
	R. Smyk	Lake Bluff, IL
	Roman Stasiw	Congers, NY
	Adrian Stelmach	Livonia, MI
	Michael Tkacz	Tupelo, MS
	Jaroslava Vasylyshyn	Manheim, PA
$10.00	Stefan Apostoluk	Parma, OH
	John and Luba Baran	Rochester, NY
	Bohdanna Bihun	Novato, CA
	Wasyl Bilan	Rochester, NY
	Jaroslaw Bylen	Chicago, IL
	Ross Chomiak	Washington, DC
	Olha Chypak	Wayne, NJ
	Swiatoslaw Czartorysky	Brooklyn, NY
	Tatianna Danylo	Cleveland, OH
	Z. Didoshak-Kuncio	Bayside, NY
	Natalia and Myron Domareckyj	Kendall Park, NJ
	Lubomira Fedorko	Redford, MI
	Borys and Eugenia Fessak	Brooklyn, NY
	Borys and Eugenia Fessak	Brooklyn, NY
	Ihor and Natalie Gawdiak	Columbia, MD
	Ivanna Hankewycz	Yonkers, NY
	Dora Hrycelak	Nokomis, FL
	Jerry Hupalo	Chicago, IL
	Maria Hanypsiak	Buffalo, NY
	Tekla Husiak	New York, NY
	Elsie Jaremko	Buffalo, NY
	Wolodymyr Jarymowycz	Washington, PA
	Mykola and Stefan Kis	San Bruno, CA
	Jaroslaw Klun	Beamsville, ON
	Maria Kodelsky	Kailua, HI
	Mark Krushelnycky	Kingston, NY
	Ksenia Kuczer	Warren, MI
	Katia Kurylo	Phoenix, AZ
	Nadiya Kusznir	Piscataway, NJ
	Irena Kwasowsky	Taberg, NY
	Vera Lahola	Perth Amboy, NJ
	Theodore Ludczak	Elgin, IL
	Christine Lysobey	Cherry Hill, NJ
	Mary Majnich	Spring Hill, TN
	Anna Maksymowych	Willow Grove, PA
	Luba Maleshyk	Mt. Prospect, IL
	Yuri Martyn	Irvine, CA
	Ilko and Olga Maruszczak	Dearborn Heights, MI
	Natalie Miahky	Akron, OH
	Lubomyra Mokey	Watervliet, NY
	Michael Moczula	Clifton, NJ
	Harry E. Muzyka	Hanover, NJ
	Tamara Pankewycz	Williamsville, NY
	Olga Pasternak	Lincoln Park, NJ
	Hryhoryj Pikas	Grand Island, NY
	Alexandra Pohoreckyj	Yonkers, NY
	Daria Pokinsky	Jackson Heights, NY
	Alexander Poletz	St. Anthony, MN
	Teodozij Pryshlak	West Seneca, NY
	Wolodymyr Pytlowanyj	St. Johns, MI
	Bohdan Rabarsky	Utica, NY
	Mykola Romaniw	North Bergen, NJ
	Alexandra Sawyn	Chicago, IL
	Christina Schmotolocha	Thousand Oaks, CA
	Maria and Vasyl Shcherbyuk	Elmwood Park, IL
	Iwanna Skarupa	Cleveland, OH
	Dennis Stachiv	Middlesex, NJ
	Natalia Sygida	East Hanover, NJ
	Maria Towstopiat	Gilroy, CA
	Jaroslav Woloszczuk	Philadelphia, PA
	Yaroslaw Wolowodiuk	Glen Oaks, NY
	Maria Yurkewych	East Hanover, NJ
$5.00	Roman Baranyk	Warren, MI
	Michael and Lydia Belendiuk	North Port, FL
	Sophia Bereziuk	Warren, MI
	Lydia Bodnar-Balahutrak	Houston, TX
	Ihor Bohay	Warren, MI
	Helena Ciok	Mountainside, NJ
	Petro Dobriansky	Venice, FL
	Helena Dzika	Sloatsburg, NY
	Oksana Fedorowycz	Troy, MI
	Michael Fesch	Tucson, AZ
	Andrew Germansky	Pittsburgh, PA
	Z. Golia	Tarpon Springs, FL
	Dmytro Hrushetsky	Westchester, IL
	Vira Hrycenko	Everett, MA
	Chryzanna Huhlewych-Woroch	New York, NY
	Myron and Daria Jarosewych	Downers Grove, IL
	Jaroslaw Konopada	Warren, MI
	Roman Kopychuk	Saint Augustine, FL
	Wolodymyr Kostiuk	Woodside, NY
	Liliana and Bohdan Kotys	Kendall Park, NJ
	Bohdan and Lydia Kuropas	Hickory, NC
	Taras Laszyn	Trenton, NJ
	Walter Lotocky	Horseheads, NY
	Wolodymyr and Mary Luciw	Bernville, PA
	Nicholas Lyszyk	Perth Amboy, NJ
	Bohdan Macuk	Berlin, MD
	Nicholas Pidletejczuk	Grosse Pt Woods, MI
	Elvira Pidperyhora	Elkins Park, PA
	Oleksa Prodywus	Bellevue, NE
	Judy Pysariw	Wyoming, RI
	Stephania Sawchyn	New York, NY
	Stefania Semuschak	Woodside, NY
	Jaroslawsky Shumyhora	Bridgeport, CT
	Michael Sky	Horseheads, NY
	Maria Szczerba	Southampton, PA
	Nicholas Wozny	Cumberland, RI
	Patricia Wynnycky	Bethlehem, PA
$2.00	Popiwczak Iwan	North Port, FL

Всього: $3,767.00

Щиро дякуємо всім жертводавцям на пресовий фонд „Свободи"!

Про Голодомор...

(Закінчення зі стор. 9)

для істориків, що досліджували Голодомор.

М. Міщенко поділився власними спогадами про виживання під час Голодомору. Його сім'я втекла до Австрії, жила у таборі переміщених осіб після Другої світової війни. Він розповів про еміґрацію до Бразилії та, нарешті, до Америки, де служив у війську США.

Презентація була ініційована й організована у співпраці з Українським Національним Музеєм. Цей музей створив єдину в Сполучених Штатах виставку, присвячену Голодоморові-геноцидові українського народу. Виставка є цінним ресурсом для учнів й студентів середніх шкіл та університетів, які досліджують геноциди загалом і Голодомор в Україні зокрема. Матеріяли про музей, Фундацію Голодомору та виставку, присвячену Голодоморові, а також дані статистики про світові геноциди, – все це було розповсюджено між учнями та вчителями.

Чим більше фактів нам відомо про трагічні сторінки нашої історії, тим глибші і серйозніші висновки ми можемо зробити з минулого і не допустити подібної трагедії в майбутньому.

Слід зазначити, що дана презентація була спричинена простим запитанням: на годині історії, темою якої були геноциди, Іванна Чичула запитала в учителя, чи буде обговорюватися тема Голодомору. Оскільки про трагедію, пов'язану з голодом в Україні, учням відомо було вкрай мало, школярка запропонувала запросити людей, які могли б поділитися спогадами про Голодомор.

Ми, українські американці, повинні постійно порушувати це питання серед усіх громадян США: „Чи знаєте ви про Голодомор в Україні?"

Анна Чичула – адміністратор Українського Національного Музею в Чикаґо.

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

„Летіла зозуля через мою хату“

Станіслав Змієвський

9 травня, коли на площах юрби людей з червоними прапорами відзначали День перемоги, я пішов на могилу мого батька Федора і матері Марії, яких війна розлучила навіки. На скромному пам'ятникові поруч з їхніми іменами, на моє прохання, різьбяр зобразив гілочку калини й зозульку. В моїй душі щемно відлунює материнська пісня: „Летіла зозуля через мою хату, сіла на калину та й стала кувати. Ой ти, зозуленько, чого рано куєш? Чи ти, зозуленько, моє горе чуєш?“.

У ці слова мати вкладала свій зміст. Для неї зозуля була не вособленням нещасливого кохання, а вічної, непереборенoї ніким і нічим любови.

Живучи у місті Мерефі, що під Харковом, моя 20-річна мама усім серцем віддалася старшому за неї на два роки Федорові Змієвському – найменшому з великої родини, яка після розкуркулення розбіглася по світах. Ті, що залишилися у Мерефі, виживали, харчуючись брагою – відходами місцевого спиртзаводу. У жахливі роки Голодомору батькові сестри, що опинилися у селищі Буди, відвезли своїх дітей до Харкова і залишили там у надії, що їх підберуть добрі люди чи державні органи. Федір разом з старшим братом Яковом згодом улаштувалися на харківський завод слюсарями.

Не можу згадати більше трьох випадків, коли я бачив батька живим. Запам'яталося, як одного разу лунко рипів сніговий покрив під чобітьми батька, коли ми всією сім'єю йшли привітати рідню з Різдвом Христовим. Хоч я з усіх сил тиснув на підошви, та сніг не озивався.

На мій п'ятий день народження мене зранку причепурили в очікуванні гостей, а я подався на вулицю, де була така приваблива для мене велика калюжа. На мій великий подив, батько за це мене навіть не посварив, а притис до грудей й гірко заплакав. Було це 22 червня 1941 року.

В армію Федора і Якова не мобілізували, бо, як найкращі майстри, вони мали евакуювати свій завод і відновити виробництво десь за Уралом. Та потяг дорогою розбомбили, і брати, повернувшись додому, разом з іншими земляками мусили йти до війська. Ранньої весни 1943 року їм випало визволяти Харків і рідну Мерефу. Батько забіг до рідної оселі, обійняв нас з матір'ю і знову подався на передову.

Невдовзі Харків знову окупували німці. Мати довідалася, де полягли в бою земляки-мереф'яни і, залишивши мене під опіку дружини Якова Орини, у якої було ще троє дітей, вирішила перепоховати свого чоловіка у рідній землі. Разом з ще однією вдовою мати пішки дісталася до села Спасівського. Там місцеві жителі показали їм могили, де вони поховали загиблих.

У Спасівському відкопали з могили Федора, Якова і ще двох земляків, умовили візника доставити покійних у Мерефу. Можна лише уявити подив німецьких вояків, які зустрічали віз з мертвими у військових однострoях. Попрощатися з покійними прийшло багато родичів і сусідів. Поховали братів на цвинтарі поруч.

Коли при другому звільненні Слобожанщини тривалий час лінія фронту проходила уздовж залізниці, що ділить Мерефу навпіл, мати носила воду для радянської польової кухні, розташованої за нашою хатою. Одного разу повернулася в сльозах і без води, бо снайпер прострелив обидва відра. Мені ворожа куля влучила у плече, коли я лазив за дозрілими помідорами в кінці городу.

Старші сестри матері Дарія і Ніна не знали, де загинули їхні чоловіки. Пізніше вони вийшли заміж удруге. Мати, заручившись моєю згодою, теж одружилася з батьковим товаришем, коли той повернувся з війни, але змінювати прізвище відмовилася.

Коли сестри зрідка збиралися разом за столом (до них згодом приєдналася і наймолодша Клава, яка повернулася з примусової праці в Німеччині), то завжди співали „Летіла зозуля через мою хату“ і улюблену пісню мого батька „Поза лугом зелененьким брала вдова льон дрібненький“.

Відійшла мати у засвіти чотири роки тому, поховати її ми вирішили в одній могилі з батьком. Як годиться, через рік установили один на двох пам'ятник. А портрети своїх батьків я попросив викарбувати на чорному ґраніті такими, якими вони знали один одного у молоді роки. Хочу вірити, що такими і зустрілися вони на тім світі.

Одеса

Концерт майбутніх ...

(Закінчення зі стор. 13)

Шарля Ґуно до американця Даґласа Мура з XX ст.

А. Давідсон виконала арії „Не тремти, мій сину“ з „Чарівної флейти“, „Тужливу пісню“ з „Баляди“ Бебі Доу і каватіну Розіни з „Севільського цирульника“ Д. Росіні, французький романс „Стежками любови“ Франсіса Пуленка. Вона має сильний і гнучкий голос, блискучу кольоратурну техніку.

Л. Ебервайн заспівала „Коли мене покладуть до гробу“ Г. Пирсела та „Іду, відходжу“ В. Моцарта, а „Ти знаєш“ з „Весілля Фіґаро“ і „Сеґіділля“ – в дуеті з К. Тіесі, який вільно почувався в аріях з „Фауста“ і „Ріґолето“, а дует з „Шукачів перлів“ з баритоном Ж. МкКорклі вийшов бравурно.

Ж. МкКорклі почав програму арією з Ґ. Генделя і закінчив в квартеті з опери „Ріґолето“ Дж. Верді. Він виступив в шести аріях і ансамблях. Його голос за манерою виконання та силою звуку стоїть на висоті Еріка Овена, співака з Метрополітен-опери. „Зоре вечірняя“ з „Льоенґріна“ і „Я вас люблю“ з „Пікової дами“ він співав німецькою та російською мовами.

Філядельфійці закінчили свій виступ квартетом з „Ріґолето“ і створили вражаючий ансамбль, який викликав захоплення слухачів.

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: **www.sumafcu.org**

Прийшла весна! Не пропустіть найкращий час інвестувати гроші!

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також!
Криза минає. Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть, заробите на різниці!

При 20% першому внеску
(Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – **2.75%**; 15 років – **3.00%**; 30 років – **4.00%**

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – **2.50%**; 5 р. – **2.75%**; 7 р. – **3.25%**

Головне Бюро
125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі
301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінґ Валі
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

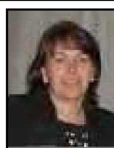
Філія в Нью-Гейвен
555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

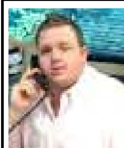
ШУКАЄТЕ РОБОТУ? МОЖЕМО ДОПОМОГТИ!

Шукаємо ліцензованих продавців страхувань життя та ануїтетів.
У випадку відсутності ліцензії, можемо сприяти її отриманню.

888-538-2833
Український Народний Союз

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306
Tel.: 201-647-6386
e-mail: marijkauna@yahoo.com

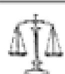
ЮРІЙ СИМЧИК
Ліцензований Продавець Страхування Життя
YURIY SYMCZYK
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: symczyk@unamember.com

Пошукую працю
по догляду дітей або особи похилого віку в околиці Самет, Н.Дж. Маю „driver's license."
Тел. 914-258-7718 Ляриса.

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Власне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. Тел. 646-763-0045.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
• книжки (в твердій і м'якій оправах)
• журнали (з експедицією, або без)
• канцелярійні друки
• весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)
Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

Реклама – ключ до успішного бізнесу!

Економте гроші:
Переведіть баланс з Ваших кредитних карток з вищими відсотками на кредитну картку Visa® УФКС.

4.90%
Promotional APR* on balance transfers for 12 months

AFTER THAT a variable purchase APR* of
as low as 9.75% to 12.75%

No balance transfer fees
*Annual Percentage Rate. Effective 1/15/13 to 7/15/13

APR річна процентна ставка. Пропозиція поширюється тільки на переведення балансу. Пропозиція дійсна з 1/15/2013 по 7/15/2013. Додаткова оплата за переведення балансу в період акції відсутня. 4.90% Promotional APR дійсна протягом 12 місяців, після чого змінна процентна ставка від 9.75% до 12.75% буде застосована до невиплаченого балансу. Право членства вимагається.

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION / УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА
60 Ювілей 1953 - 2013 Anniversary
MAIN OFFICE | 824 Ridge Rd East | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980
BRANCH OFFICES: ALBANY, NY 518.266.0791 | SACRAMENTO, CA 916.721.1188 | SYRACUSE, NY 315.471.4074 | BOSTON, MA 781.493.6733 | PORTLAND, OR 503.774.1444 | BUFFALO, NY 716.847.6655
www.rufcu.org 877-968-7828 Federally insured by NCUA

В пам'ять Василя Ільчишина

Петро Твардовський

Св. п. Василь Ільчишин.

19 березня помер, на 87-му році життя, помер св. п. Василь Ільчишин, який належав до тієї когорти українських еміґрантів, які весь свій життєвий шлях присвятили служінню українській нації.

Народився В. Ільчишин 22 лютого 1927 року в містечку Великий Любінь біля Львова в ремісничій родині Петра і Софії, з дому Ґудз. Після закінчення семирічної школи вступив до технічної школи у Львові. Перед наступом московських окупантів, разом з старшим братом Іваном, в 1944 році подався до Австрії, а згодом – до Німеччини. У таборах був членом Юнацтва ОУН, брав участь в діяльності Спілки Української Молоді і Пласту.

У 1949 році В. Ільчишин виїхав до Америки і оселився в Клівленді, де працював на різних роботах, заощаджував гроші, а невдовзі став власником крамниці.

У 1954 році В. Ільчишин організовував видавництво „Хвилі Дністра", яке записало 45 альбомів платівок з релігійними, патріотичними і народними українськими піснями, видало понад 300 видів вітальних листівок, а також книги для дітей. Ілюстрована книга „Українська вишивка" була видана накладом у 5,000 примірників.

У праці завжди допомагала йому дружина Оля, з дому Кашуба, з якою одружився в 1953 році. Подружжя виховало чотирьох дочок у релігійному й українському національному дусі. Діти навчалися в Школі українознавства та здобули університетську освіту. Всі дочки створили своє родинне життя і подарували дідусеві і бабусі 10 онуків, які вже здобули або ще здобувають вищу освіту. Родина Ільчишиних переїхала на постійне проживання до Парми у 1961 році.

В. Ільчишин завжди був активним учасником українських громадських організацій, одним з засновників Школи українознавства, у 1970-1972 роках очолював управу товариства „Рідна школа". Був довголітнім членом управи Українських Злучених Організацій Огайо, де очолював імпрезову референтуру.

В. Ільчишин також активно підтримував Пласт і СУМ, Організацію Оборони Чотирьох Свобід України, українські кредитові кооперативи, спортивне товариство „Львів", був учасником українських хорів ім. Тараса Шевченка та „Дніпро". У 1959 році створив родинний фонд Провідника ОУН в пам'ять трагічної загибелі Степана Бандери. У 1964 році. Працював у фінансовій референтурі в часі візитації Патріярха Йосифа Сліпого до Клівленду та при відзначенні 1000-ліття Хрещення України.

З часу проголошення Незалежности України В. Ільчишин активно включився в діяльність Комітету допомоги Україні, проводив збір фондів на купівлю будинку для Посольства України у Вашінґтоні, на підтримку Помаранчевої революції в Україні 2004 року. У 2008 році був головою громадського Комітету з відзначення 75-ої річниці Голодомору в Україні.

Родина Ільчишиних спочатку належала до парафії Української католицької церкви свв. апостолів Петра і Павла в Клівленді. Коли в 1973 році почалася розбудова церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, родина Ільчишиних стала парафіянами цієї церкви. У 2009 році розпочато зведення нового храму і В. Ільчишину було доручено фінансову референтуру, щоб зібрати необхідні фонди на це будівництво. 3 червня 2012 року було освячено новозбудований храм.

В. Ільчишин був щедрим меценатом і жертводавцем, фундатором церкви св. Миколая у рідному Любіні, допомагав храмам в Ходорові, Києві, селі Заздрість на Тернопільщині, дарував фонди Українському Католицькому Університетові у Львові, катедрам українознавства Гарвардського та Колюмбійського

(Закінчення на стор. 19)

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES
1111 East Elizabeth Ave. Linden, New Jersey 07036
(908) 925-0717
PACKAGES TO UKRAINE
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA
МОРЕМ – мінімум 10 фунтів
ЛІТАКОМ – 2-3 тижні мін. 10 фунтів
ДОЛЯРИ – Пересилка і доставка
ЕЛЕКТРОНІКА – 220 V
15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.
Полагоджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує аґентів до співпраці.
Доставляємо пачки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словакії.
Підбираємо пачки з дому безкоштовно.
Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Tall Free 1-800-965-7262

Ділимося сумною вісткою, що 2 травня 2013 року відійшов у Божу вічність дорогий Чоловік, Тато, Дідусь і Вуйко

св. п.

ВІТАЛІЙ ГРЕЧНІВ

народжений 18 травня 1928 року в Новому Бузі.

Похорон відбувся 10 травня 2013 року в Українській православній церкві св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н.Дж. Тіло покійного спочило поруч його сина на цвинтарі св. Андрія.

У глибокому смутку залишилися:
дружина - Зінаїда
син - Віктор з родиною
любі племінники й племінниці з родинами
дальша родина в Україні.

Щира подяка о. Юрієві Сівкові за відправи та його прощальні слова.
Сердечна подяка духовенству та друзям за молитви за душу покійного в Українських православних церквах –
- св. Володимира, Амбридж, Пенсильванія,
- Успіння Пресв. Богородиці, Долина, Україна,
- Монастирі Преобр. Господа нашого Ісуса Христа, с. Гошів, Україна,
- церкві Апостола Євангелиста Івана Богослова, Тереспіль, Польща.

„Ми існуємо доки ми живемо в пам'яті інших. Вічная Тобі пам'ять."

В пам'ять...

(Закінчення зі стор. 18)

університетів, Українському Вільному Університетові в Німеччині, Могилянській та Острозькій академіям в Україні, Науковому Товариству ім. Шевченка.

Він отримав відзнаки від Патріярха Любомира Гузара і парафії св. Миколая за вклад у будівництво церкви в Любіні, за пожертву на УКУ в Римі 1967 року. Українські Злучені Організації Огайо нагородили його за жертовну працю в товаристві „Рідна школа". Почесну відзнаку-хрест „За заслуги в боротьбі за волю України" він отримав від Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих.

Невблаганна смерть забрала улюбленого батька і дідуся, щирого українця і громадського діяча В. Ільчишина. Нехай чужа земля буде йому легкою. Вічна йому пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

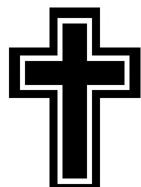
СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 12 травня 2013 року, у Кергонксоні, Н. Й., проживши 86 років, відійшла у вічність

св. п.

Аґнес Хоманчук

нар. 30 березня 1927 року в Meckesheim, Німеччина, донька св. п. Карла й Анни Клібавер-Бей, сестра св. п. Волтера, вдова по св.п. Іванові Хоманчукові, котрий помер у 1992 році.

Аґнес проживала у Кергонксоні від 1968 року. Була активним членом комітету та секретаркою-скарбником Української католицької церкви св. Трійці. Була також скарбником місцевого відділу Союзу Українок Америки. Мала власне підприємство у Putnam Valley, NY.

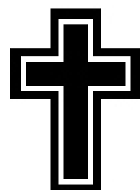
У смутку залишилися:
діти - Ольга Ліщинська з чоловіком Keneth, Kerhonkson, NY
- Володимир Хоманчук з дружиною Мартою, Newburgh, NY
внуки - Антін з дружиною Сарою, Петро з дружиною Jennifer, Марко з з дружиною Shannon, Михайло з дружиною Jamie, Христофор.
правнуки - Madison, Niklaus, PJ, Emily and Tanner
брат - Fred Bey

Панахида відбулася в четвер, 16 травня, в HB Humiston Funeral Home у Кергонксоні, Н. Й.
Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 17 травня, в Українській католицькій церкві св. Трійці, а відтак на Pine Bush Cemetery у Кергонксоні.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів, пожертви в пам'ять покійної можна складати на Holy Trinity Ukrainian Catholic Church, 21 Foordmore Rd, Kerhonkson, NY 12446.

Бажаючі можуть скласти співчуття родині на веб-сторінці www.humistonfuneralhome.com.

Ділимося сумною вісткою, що 18 травня 2013 року у Фордс, Ню-Джерзі, відійшла у вічність проживши 93 роки, наша найдорожча Мама, Бабця і Прабабця

св. п.

ПАРАСКЕВІЯ ШЕРЕМЕТА

нар. в селі Мошківці, повіт Калуш

ПАНАХИДА відбулася в середу, 22 травня 2013 року о год 7:00 веч. в Greenville Memorial Home, 374 Danforth Avenue, Jersey City, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 23 травня 2013 року о год. 10:00 ранку в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Джерзі-Ситі, Ню-Джерзі. Покійну Параскевію Шеремету похоронено на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

У глибокому смутку залишилися:

доньки - Стефанія Леді з чоловіком Джеймз
Марійка Рут з чоловіком Іваном
Ірена Лащук з чоловіком Михайлом
Петруся Флаґ
Оксана Кузишин з чоловіком Богданом

внуки - Христина, Джеймз з дружиною Салі, Наталка, Стефан, Іванка з нареченим Павлом, Оксана, Дарка, Стефця, Никола з дружиною Христиною, Марко, Андрійко, Катеринка

правнуки - Джімі, Микола, Ліам, Девин, Вікторія, Домінік, Берлин, Мадісон, Вайат, Лейла

та ближча і дальша родина в Америці та Україні

Замість квітів, просимо складати пожертви на Церкву свв Петра і Павла: Ss. Peter and Paul Ukrainian Catholic Church, 30 Bentley Avenue, Jersey City, NJ 07304.

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!

Відкрийте рахунок IPA, щоб забезпечити своє майбутнє без турбот.

3.30% APY*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:
6329 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

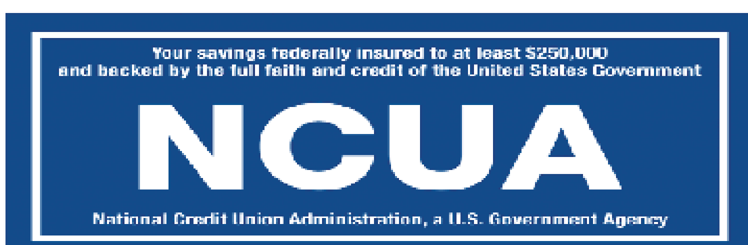
АСТОРІЯ:
32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.